

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka

WGS 84
POLSKA

Opracowany przez Zespół

WGS84 Polska Sp. z o.o.
ul. Warszawska 14 lok. 5
05-822 Milanówek

www.wgs84.pl

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Spis treści

Wyjaśnienie używanych skrótów.....	3
1. Wstęp	4
2. Informacje o projektowanym dokumencie oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	4
2.1.Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu.....	4
2.2.Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami o charakterze strategicznym.....	6
3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	24
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	30
5. Przewidywane oddziaływania skutków realizacji <i>Planu</i> ... na środowisko	30
6. Możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych.....	41
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie oraz ograniczanie prawdopodobnych negatywnych oddziaływań na środowisko	42
8. Wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	42
9. Monitoring realizacji <i>Planu</i>	44
10. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	48
11. Napotkane trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	48
12. Podsumowanie i wnioski	48
13. Streszczenie	49
14. Bibliografia	55
14.1.Akty prawne	55
14.2.Publikacje, raporty, dokumenty, prognozy oddziaływania i inne opracowania ...	56
15. Spis tabel	57
16. Spis map.....	57

Wyjaśnienie używanych skrótów

W celu usprawnienia analizy poniższego dokumentu na wstępie przedstawiono zestawienie wyjaśnień i rozwinięć skrótów używanych w opracowaniu.

Tabela 1 Wyjaśnienie wykorzystanych skrótów i określeń

Skrót	Rozwinięcie i wyjaśnienie używanego skrótu
CO ₂	Dwutlenek węgla
Dyrektywa SEA	Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.) tzw. Dyrektywa SEA (Strategic Environmental Assessment)
Dz.U.	Dziennik Ustaw
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GWh	Gigawatogodzina (milion watogodzin)
Ha	hektar (10 000 m ²)
Km	Kilometr (1000 metrów)
km ²	Kilometr kwadratowy
kV	Kilovolt (1000 volt)
kWh	Kilowatogodzina (1000 watogodzin)
NPRGN	Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
MEW	Małe elektrownie wodne
Mg	mega gram = tona (1000 kg)
MP	Monitor Polski
m ²	Metr kwadratowy
MW	Megawat
MWh	Megawatogodzina
N ₂ O	Podtlenek azotu
Os.	Osób
OSO	Obszar Specjalnej Ochrony [Ptaków] – obszar Natura 2000 [ptasi]
OZE	Odnawialne źródła energii
PKP	Polskie Koleje Państwowe
Plan...	Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka
PM 2,5	Pył zawieszony o wielkości cząstek 2.5 mikrometra lub mniejszej
PM 10 (PM ₁₀)	Pył zawieszony o wielkości cząstek 10 mikrometrów lub mniejszej
Poz.	Pozycja
SOO	Specjalny Obszar Ochrony [Siedlisk] - obszar Natura 2000 [siedliskowy]
szt.	Sztuk
ustawa ocenowa	Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.)

1. Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” (zwanego w dalszej części dokumentu *Planem...*). Konieczność sporządzenia przedmiotowej prognozy wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.) [3]) oraz Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko [15].

Niniejsze opracowanie przygotowane zostało na potrzeby przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która opisana jest w dziale IV ustawy ocenowej [3]. Głównym celem prognozy jest określenie skutków dla środowiska (zarówno pozytywnych jak i negatywnych), jakie związane mogą być z realizacją ustaleń Planu... Prognoza została opracowana w zakresie zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.)

W celu ułatwienia analizy przedmiotowego opracowania jego układ jest wzorowany w najbardziej możliwy sposób na wymaganiach określonych w art. 51 ustawy ocenowej [3].

2. Informacje o projektowanym dokumencie oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

„Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” składa się z czternastu rozdziałów. Trzon dokumentu stanowi bazowa inwentaryzacja emisji dwutlenku węgla w Kobyłce, w wyniku której określono ilość zużytej energii i emisji CO₂ w roku 2012. Inwentaryzacja została przeprowadzona zgodnie z metodyką, zawartą w poradniku „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)” [27]. Wyniki inwentaryzacji bazowej stanowią punkt wyjścia dla władz Miasta do podjęcia działań zmierzających do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym i Protokole z Kioto.

Głównym celem opiniowanego dokumentu jest wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.

1. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
2. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Ponadto planowane do wdrożenia działania opisane w *Planie...* zmierzać będą do poprawy jakości powietrza na tym obszarze.

„Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” obejmuje całość obszaru administracyjnego Miasta i jest spójny z dokumentami nadrzędnymi, tj. m.in. *Programem ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński* [34], *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* [31], *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.* **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**, *Strategią rozwoju Miasta Kobyłka na lata 2012-2024* **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**, *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka* [22], a także miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, obowiązującymi w Mieście Kobyłka.

W wyniku przeprowadzonych analiz i dzięki zaplanowaniu koniecznych do realizacji zadań stwierdzono, że w Mieście Kobyłka w 2020 r. powinien zostać osiągnięty wyznaczony cel redukcyjny określony w pakiecie klimatyczno-energetycznym. Szczegółowy katalog działań niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby, zaplanowanych przez Miasto Kobyłka na lata 2015-2020 (z perspektywą do 2030, dla projektów wieloletnich), został przedstawiony w rozdziale dziesiątym.

W *Planie* wskazane zostały potencjalne źródła finansowania zadań realizowanych w ramach dążenia do gospodarki niskoemisyjnej, tj. środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, funduszy przewidzianych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Programu LIFE+, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz funduszy własnych Miasta Kobyłka.

Ponadto w dokumencie wskazano na potrzebę podjęcie działań, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie efektywnego gospodarowania energią, zwłaszcza w trakcie akcji informacyjnych i edukacyjnych.

Celem strategicznym realizacji *Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka* jest redukcja emisji dwutlenku węgla (CO₂) o 20% do 2020 r., w stosunku do przyjętego roku bazowego (2012), z wyłączeniem emisji z sektora przemysłowego.¹ Redukcja emisji dwutlenku węgla będzie wynikiem zmniejszenia zużycia energii finalnej, a także zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie Miasta Kobyłka.

¹ Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w: Paolo Bertoldi, Damian Bornás Cayuela, Suvi Monni, Ronald Piers de Raveschoot, „Poradnik. Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)?”, Luksemburg, JRC, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Unia Europejska, 2010, Tłumaczenie polskie: Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Kraków, 2012.

W celu zdefiniowania priorytetów działania, a także wskazania potencjalnych obszarów problemowych w aspekcie osiągnięcia celu strategicznego w ramach opracowywania analizowanego dokumentu wykonano analizę SWOT.

Tabela 2 Analiza SWOT dotycząca budowy gospodarki niskoemisyjnej w Mieście Kobyłka

		Mocne strony	Słabe strony
Uwarunkowania wewnętrzne		□ chęć realizacji celów gospodarki niskoemisyjnej w Mieście Kobyłka, □ zaangażowanie pracowników Urzędu Miasta w gromadzenie danych dotyczących zużycia energii finalnej, □ prowadzone dotychczas działania i realizowane projekty na rzecz oszczędnego wykorzystania energii w Mieście, □ udział w Porozumieniu ZIT WOF, □ posiadanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, □ rozbudowana sieć gazowa, □ rozbudowana sieć kanalizacyjna, □ rozbudowana sieć wodociągowa, □ 100% elektryfikacja Miasta, □ zorganizowany transport publiczny – linie autobusowe ZTM oraz linia kolejowa PKP, pilotażowa linia autobusowa miejska.	□ zanieczyszczenie powietrza – przekroczenie dopuszczalnych stężeń pyłu PM10 na terenie Miasta, □ niska emisja w zabudowie jednorodzinnej, □ niska świadomość społeczna potencjału oszczędności wykorzystania energii finalnej, □ brak możliwości wpływu na indywidualne decyzje mieszkańców co do planów termomodernizacyjnych, □ brak potencjalnych możliwości wykorzystania OZE, □ wzrost udziału transportu indywidualnego w transporcie lokalnym, □ brak ścieżek rowerowych, □ zły stan nawierzchni dróg.
		Szanse	Zagrożenia
Uwarunkowania zewnętrzne		□ Krajowy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jako dokument nadrzędny, □ wsparcie działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, □ działania na rzecz efektywności energetycznej, wynikające z wymagań polskiego i unijnego prawodawstwa, □ dostępność technologii energooszczędnych, □ wymiana środków transportu w miarę ich zużywania się.	□ potencjalny brak możliwości osiągnięcia założonego wzrostu zużycia energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, □ zmienne ceny gazu i ropy naftowej na rynkach światowych, □ wzrost udziału transportu indywidualnego w emisjach z transportu, □ ograniczone możliwości wykorzystania i rozwoju energii odnawialnej, □ skomplikowane procedury ubiegania się o dofinansowanie realizacji zadań, □ wysokie koszty realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii.

2.2. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami o charakterze strategicznym

Projekt *Planu...* jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi, jednakże nie stanowi on jedynie powielenia zamieszczonych tam celów i zadań. W toku opracowywania ocenianego dokumentu szczegółowo analizowano poszczególne dokumenty jak również uwzględniano uwarunkowania lokalne tak, aby wyspecyfikować i wybrać do realizacji odpowiednie zadania, które powinny umożliwić osiągnięcie zakładanego celu w zadanym horyzoncie czasowym, jak również, takie, na których realizację mają wpływ władze Miasta. Poniżej scharakteryzowano inne dokumenty strategiczne, z którymi powiązany jest oceniany *Plan...*

Gospodarka niskoemisyjna stanowi jeden z podstawowych obszarów interwencji, które realizowane będą w latach 2014-2020 w krajach Unii Europejskiej. Budowanie gospodarki niskoemisyjnej wpisuje się w realizację celów określonych w głównym dokumencie kierunkowym dla Polityki Spójności – **Strategia Europa 2020**². Strategia „Europa 2020” jest dziesięcioletnią strategią Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zapoczątkowaną w 2010 r.

Strategia Europa 2020 [20] jako strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Celem przewodniego priorytetu Strategii Europa 2020 pn. „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” jest wsparcie zmiany w kierunku niskoemisyjnego i efektywniej oraz racjonalnie korzystającego z zasobów społeczeństwa.

Działania w zakresie wspierania gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej zostały uszczegółowione w pakiecie klimatyczno-energetycznym, czyli zestawie dokumentów legislacyjnych i zbiorze założeń, przyjętych przez Radę Europejską w 2007 r. i dotyczących przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Stanowią one, że do 2020 r. Unia Europejska³:

- o 20% zredukuje emisję gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.

² Komunikat Komisji EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3.3.2010KOM(2010) 2020.

³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych, Dz.U. UE Nr L 140/136, 5.6.2009.

- ❑ o 20% zwiększy efektywność energetyczną, w stosunku do prognoz na rok 2020,
- ❑ zwiększy udział energii odnawialnej w finalnej konsumpcji energii do 20% (dla Polski – do 15%),
- ❑ zwiększy udział biopaliw w ogólnej konsumpcji paliw transportowych co najmniej do 10%.

Strategia Rozwoju Kraju 2020⁴ [10]

Konkurencyjna gospodarka to gospodarka dysponująca odpowiednimi, efektywnie wykorzystywanymi zasobami energii, pozwalającymi na dynamiczny wzrost. Wzrost efektywności energetycznej gospodarki oraz większe wykorzystanie źródeł odnawialnych sprzyjać będzie zmniejszaniu emisji CO₂ i realizacji zobowiązań wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego. Warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju, obok dostępu do energii, jest także przyjazne człowiekowi środowisko, będące podstawą jego egzystencji i służące zaspokajaniu licznych potrzeb.

Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020⁵ [29]

Celem strategicznym realizacji polityki klimatycznej jest włączenie się Polski do działań społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego poprzez wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie poprawy wykorzystania energii, zwiększania zasobów leśnych i glebowych kraju, racjonalizacji wykorzystania surowców i produktów przemysłu oraz racjonalizacji zagospodarowania odpadów, w sposób zapewniający osiągnięcie maksymalnych, długoterminowych korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych.⁶

W sektorze użyteczności publicznej, usług i gospodarstw domowych należy uwzględnić m.in. poprawę sprawności wytwarzania i przesyłania ciepła sieciowego i energii elektrycznej oraz zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego do produkcji energii, implementację działań takich jak: termomodernizacja budynków mieszkalnych, wymiana i doszczelnianie okien, zmiana obowiązujących norm ochrony cieplnej nowych budynków, wprowadzenie certyfikatów energetycznych dla budynków, czy rozbudowa odnawialnych źródeł energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych CO₂ i N₂O).

⁴ Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020, MP z 2012 r., poz. 882.

⁵ „Polityka klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020”, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 4 listopada 2003 r. (dostępne: https://www.mos.gov.pl/g2/big/2009_04/795c8de385204a0afd1e387e453831b7.pdf).

⁶ W uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 2012 r. w sprawie racjonalnego wdrażania polityki klimatycznej (M.P. 2012, poz. 807) krytycznie oceniono propozycje Komisji Europejskiej dotyczące długookresowych celów w dziedzinie budowy gospodarki niskowęglowej, zgodnie z którymi do 2020 roku redukcja emisji gazów cieplarnianych powinna wynieść 20%, a do roku 2050 80-95%.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku⁷ [28]

Podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej są:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, w tym tworzenie warunków dla wzmacniania pozycji konkurencyjnej polskich podmiotów energetycznych na rynku regionalnym (ponadnarodowym),
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Wśród narzędzi realizacji polityki energetycznej wymieniono zhierarchizowane planowanie przestrzenne, zapewniające realizację priorytetów polityki energetycznej, planów zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe gmin oraz planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych.

Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej⁸ [26]

Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej został opracowany na podstawie *ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej* (Dz. U. nr 94 poz. 551, z późn. zm.). [7] Cel indykatory w zakresie oszczędności energii na 2016 r., wyrażony w jednostce bezwzględnej, został określony na poziomie 53.452 GWh (zarówno w planie z 2007 r., jak i 2011 r.). Pośredni krajowy cel w zakresie oszczędności energii na 2010 r. został ustalony na poziomie 2% średniego krajowego zużycia energii finalnej, a na rok 2016 - 9% tego zużycia.

W art. 10 ww. ustawy zdefiniowano zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej. Wskazano, iż powinny być stosowane co najmniej dwa z niżej wymienionych środków poprawy efektywności energetycznej:

- umowa, której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej,
- nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji,
- wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, charakteryzujące się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji,
- nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części albo

⁷ Polityka energetyczna Polski do 2030 r., uchwała nr 157/2010 Rady Ministrów z dnia 29 września 2010 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/files/upload/8134/PEP%202030%20-%2009.2010.pdf>).

⁸ Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 2 sierpnia 2013 r. w sprawie raportu zawierającego w szczególności informacje dotyczące realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią oraz krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej za 2011 r., wraz z oceną i wnioskami z ich realizacji, M.P. 2013, poz. 673.

- przebudowa lub remont użytkowanych budynków,
- sporządzenie audytu energetycznego eksploatowanych budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 m², których jednostka sektora publicznego jest właścicielem lub zarządcą.

Krajowy Plan Działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych⁹ [25]

Ogólny cel krajowy dotyczący udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r. został ustalony na 15%. W ww. *Planie* przedstawione zostały cele sektorowe oraz ścieżki osiągnięcia przez Polskę w 2020 r. wymaganego udziału energii ze źródeł odnawialnych w podziale na sektor energii elektrycznej, sektor ogrzewania i chłodzenia oraz transport.

W zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) w obszarze elektroenergetyki przewidywany jest rozwój źródeł opartych na energii wiatru oraz biomasy. Założono ponadto wzrost liczby małych elektrowni wodnych. W zakresie rozwoju OZE w obszarze ciepła i chłodu prognozowane jest utrzymanie dotychczasowej struktury rynku, przy uwzględnieniu rozwoju geotermii oraz energii słonecznej. W obszarze transportu założono zwiększanie udziału biopaliw i biokomponentów w paliwach transportowych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030¹⁰ [12]

W dokumencie przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych, mających istotny wpływ terytorialny. Podkreślono, iż planowanie inwestycji infrastrukturalnych wymaga indywidualizacji podejścia do zapobiegania fragmentacji przestrzeni przyrodniczej i ochrony dziedzictwa naturalnego, w połączeniu z dbałością o stan środowiska i jakości życia w zakresie zależnym od stanu przestrzeni. Zmniejszanie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń realizowane będzie przede wszystkim poprzez planowanie w procesie urbanizacji i budowy infrastruktury technicznej struktur pozwalających na zmniejszenie zapotrzebowania na przestrzeń i energię oraz obniżających emisję gazów cieplarnianych, zanieczyszczeń pyłowych i hałasu, także w drodze kompensacji przez wzrost zdolności pochłaniania dwutlenku węgla. Zmiany technologiczne, takie jak rozwój energooszczędnych technologii, rozwój „zielonej” energetyki oraz nowe technologie w transporcie mogą prowadzić do zmniejszenia bariery energetycznej rozwoju przestrzennego.

⁹ Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, uchwała Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2010 r.; Uzupełnienie do Krajowego Planu Działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, z dnia 2 grudnia 2011 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/>).

¹⁰ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, M.P. 2012, poz. 252.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN)¹¹ [36]

Przestawienie obecnie funkcjonującej gospodarki na gospodarkę niskoemisyjną będzie wymagało zaangażowania wszystkich sektorów. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju determinowany będzie przez działania polityczne, gospodarcze i społeczne. Cele szczegółowe NPRGN, których realizacja powinna sprzyjać osiągnięciu celu głównego zostały określone jako:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej, gdzie szczególnie duże możliwości dotyczą budownictwa, w tym budynków publicznych,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

Efektem końcowym NPRGN powinien być zestaw działań nakierowanych bezpośrednio i pośrednio na redukcję emisji gazów cieplarnianych, a także instrumentów, które wspomogą wszystkich uczestników realizacji *Programu* w przechodzeniu na gospodarkę niskoemisyjną. NPRGN będzie kierowany do przedsiębiorców wszystkich sektorów gospodarki, samorządów gospodarczych i terytorialnych, organizacji otoczenia biznesu oraz organizacji pozarządowych, a także do wszystkich mieszkańców kraju, celem kształtowania właściwych postaw i spowodowania aktywności społecznej w tym zakresie.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku”¹² [13]

Strategia jest uszczegółowieniem zapisów „*Strategii Rozwoju Kraju 2020*” w zakresie energetyki i środowiska oraz stanowi ogólną wytyczną dla „*Polityki energetycznej Polski*” i innych programów rozwoju. Koresponduje z celami rozwojowymi, ujętymi w Strategii „*Europa 2020*” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz celami pakietu klimatyczno-energetycznego. Głównym celem *Strategii* jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnym i przyszłym pokoleniom, z uwzględnieniem ochrony środowiska, oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Szczegółowe cele i kierunki *Strategii* to:

- zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia

¹¹ Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjęte uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 2011 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Gospodarka+niskoemisyjna/Narodowy+Program+Rozwoju+Gospodarki+Niskoemisyjnej>).

¹² Uchwała Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 roku”.

w energię poprzez lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii i poprawę efektywności energetycznej,

- ❑ zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych,
- ❑ modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej,
- ❑ rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy,
- ❑ wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- ❑ rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- ❑ poprawa stanu środowiska.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.¹³

Wizja rozwoju regionu do 2030 r. zaprezentowana w *Strategii* przedstawia Mazowsze jako region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny, z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia dla mieszkańców. Nadrzędnym celem *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.* jest spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie, a także poprawa jakości życia mieszkańców. Obszar Metropolitalny Warszawy jest jednym z obszarów strategicznej interwencji *Strategii*, dla którego zaplanowano równoważenie rozwoju w sferze środowiska i energetyki, w tym wspieranie gospodarki niskoemisyjnej z uwzględnieniem termomodernizacji oraz OZE.

Za ramowy cel strategiczny w dziedzinie **Środowisko i energetyka** uznano *zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska*. W tym sektorze wskazano także na mocne strony województwa, do których należy zaliczyć duże moce produkcyjne w zakresie energii elektrycznej, wysoki poziom gazyfikacji Obszaru Metropolitalnego Warszawy i dużych miast, a także dobre warunki do wykorzystania energii odnawialnej, szczególnie energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i biogazu. Do słabych stron regionu należą m.in.: niska lesistość, zanieczyszczenie powietrza, przestarzałe technologie produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz wysoka emisyjność źródeł energii, obszary deficytu energii elektrycznej, a także niskie wykorzystanie OZE.

Podstawowe kierunki działań w ramach tego celu strategicznego to:

- ❑ dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie,
- ❑ wspieranie rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji,
- ❑ zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska,
- ❑ modernizacja i rozbudowa lokalnych sieci energetycznych oraz poprawa infrastruktury przesyłowej,
- ❑ przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym,

¹³ Uchwała Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku (dostępne: <http://www.mbpr.pl/uchwaly-sejmiku.html>)

- poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- produkcja energii ze źródeł odnawialnych.

Równie istotne z punktu widzenia wdrażania gospodarki niskoemisyjnej w regionie są następujące działania, zaplanowane w ramach priorytetu **Przestrzeń i transport** - Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego:

- usprawnienie i rozbudowa multimodalnego transportu zbiorowego oraz wspieranie proekologicznych rozwiązań w transporcie publicznym,
- zwiększenie udziału ruchu pieszego i rowerowego.

W *Strategii* wielokrotnie podkreśla się konieczność inwestowania w rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców i podejmowania działań sprzyjających wzrostowi udziału ruchu pieszego i rowerowego w życiu codziennym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego¹⁴

Głównym celem polityki przestrzennej województwa mazowieckiego jest dążenie do zmniejszania rozpiętości wewnątrzregionalnych, przy jednoczesnym podnoszeniu wzrostu konkurencyjności regionu, a także tworzenie ładu przestrzennego, przy zachowaniu równowagi kryteriów efektywności i równości. Kształtowanie polityki przestrzennej województwa mazowieckiego powinno być realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, rozumianą jako integracja działań politycznych, gospodarczych i społecznych z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, w trosce o dobro mieszkańców i przyszłych pokoleń.

Istotne z punktu widzenia wdrażania gospodarki niskoemisyjnej są założenia Polityki poprawy dostępności i efektywności transportowej województwa, Polityki rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także Polityki kształtowania i ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz poprawy standardów środowiska, określone i szczegółowo opisane w *Planie*.

Zgodnie z zapisami *Planu*, Polityka poprawy dostępności i efektywności transportowej województwa ma na celu zwiększanie dostępności transportowej województwa mazowieckiego, poprawę spójności wewnętrznej i konkurencyjności regionu, integrację różnych systemów transportowych w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju. Polityka ta powinna dążyć do wdrażania i stosowania nowoczesnych systemów zarządzania ruchem, poprawy efektywności energetycznej pojazdów oraz optymalizację łańcuchów logistycznych, a obejmuje między innymi następujące kierunki działań: wzmacnianie systemu powiązań drogowych, rozwój

¹⁴ Uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (dostępne: http://www.mbpr.pl/user_uploads/image/PRAWE_MENU/PROCES%20AKT%20PZPWM/uswmpzPWM.PDF)

transportu kolejowego, rozwój warszawskiego Węzła Transportowego oraz transport zbiorowy. W *Planie* podkreśla się jak istotne dla systemu transportowego województwa będzie w najbliższych latach zmodernizowanie i budowa infrastruktury transportowej wraz z wymianą taboru. Akcentuje się również konieczność rozwoju systemu transportu rowerowego w województwie, integrację i powiązanie różnych rodzajów transportu, a także nadanie priorytetu komunikacji zbiorowej.

Plan w zakresie **transportu** ustala między innymi następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, dotyczące bezpośrednio obszaru Miasta Kobyłka:

- Modernizacja linii kolejowej E 75 RailBaltica Warszawa – Białystok – granica z Litwą, etap I odcinek Warszawa Rembertów - Zielonka – Tłuszcz (Sadowne),
- Modernizacja linii E75 na odcinku Sadowne – Białystok wraz z robotami pozostałymi na odcinku Warszawa - Rembertów - Sadowne - Prace Przygotowawcze (dokumentacja projektowa i materiały przetargowe),
- Modernizacja linii kolejowej E 75 na odcinku Sadowne – Białystok wraz z robotami pozostałymi na odcinku Warszawa Rembertów – Sadowne.

Głównym celem strategicznym **z zakresu energetyki** określonym w *Planie* jest zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Mazowsza. Założenie to obejmuje rozwój i proekologiczną modernizację źródeł energii i paliw w regionie, w tym zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej, a także rozbudowę i modernizację systemów przesyłu oraz dystrybucji energii i paliw, przede wszystkim na potrzeby dywersyfikacji źródeł i kierunków dostaw oraz poprawy efektywności funkcjonowania tych systemów.

W zakresie **energetyki** zaplanowano rozbudowę gazociągu przesyłowego Wronów-Rembelszczyzna (budowa drugiego rurociągu). Jest to inwestycja strategiczna o znaczeniu ponadlokalnym, która dotyczyć będzie między innymi obszaru Miasta Kobyłka.

W zakresie **ochrony powietrza** przed zanieczyszczeniem zaplanowano zmniejszenie przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń monitorowanych substancji, ograniczanie niskiej emisji ze źródeł rozproszonych, emisji liniowej, sukcesywne redukcje emisji pochodzącej ze źródeł punktowych. Planuje się m.in rozbudowę centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą, zmianę paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne, termomodernizację budynków, wdrożenie budownictwa pasywnego, wprowadzanie stref z ograniczeniem poruszania się pojazdów w centrach miast oraz budowę ścieżek rowerowych, rozwój publicznego transportu zbiorowego, zwłaszcza transportu szynowego, zwiększenie zastosowania niskoemisyjnych paliw i technologii w systemie transportu publicznego, etc.

W *Planie* wskazano ponadto na konieczność ograniczania emisji gazów cieplarnianych w procesie produkcji energii elektrycznej. Planuje się osiągnięcie tego celu poprzez budowę nowych, ekologicznych elektrowni systemowych, proekologiczną modernizację elektrowni istniejących oraz rozbudowę sektora wytwarzania energii ze

źródeł odnawialnych (ze szczególnym uwzględnieniem farm wiatrowych). Największy potencjał w zakresie wykorzystania **odnawialnych źródeł energii** występuje dla biomasy, biopaliw oraz biogazu. Możliwe jest wykorzystanie energii słonecznej, energetyki wiatrowej oraz energetyki wykorzystującej wody geotermalne. Najmniejszy potencjał rozwoju zaraportowano dla energetyki wodnej.

Program ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński¹⁵

Program ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w październiku 2009 r. jest dokumentem wyznaczającym podstawowe kierunki działań zmierzających do przywracania poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 na terenie powiatu, w zakresie:

- ograniczania emisji powierzchniowej,
- ograniczania emisji liniowej,
- ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych,
- edukacji ekologicznej i reklamy,
- planowania przestrzennego.

Dla Miasta Kobyłka zaraportowano, iż w emisji pyłu zawieszonego PM10 na terenie Kobyłki – 195,1 Mg/rok (92,6% emisji całkowitej z miasta) stanowi emisja powierzchniowa, natomiast emisja liniowa wynosi 12,26 Mg/rok (5,8% emisji całkowitej z miasta), a emisja punktowa: 3,33 Mg/rok (1,6% emisji całkowitej z miasta).

W związku z powyższym w *Programie* zapisano konieczność obniżenia emisji powierzchniowej w Kobyłce dla 17.770 m² powierzchni ogrzewanej indywidualnie (około 120 domów jednorodzinnych) z obszaru znajdującego się w obrębie ulic: Kraszewska, Okopowa, Zgoda, Zielona, Lipowa, Krasickiego, Norweska, Kombatantów, Jasińskiego, Serwitucka, Zagańczyka, poprzez wymianę pieców węglowych na piece na paliwo ekologiczne.

W *Programie ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej* przyjętym przez Sejmik Województwa mazowieckiego w październiku 2013 r. określono obszar przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 **Mz10sMzPM10d08** zlokalizowany w centralnej i wschodniej części Kobyłki oraz w centralnej i zachodniej części Wołomina. W ww. obszarze maksymalne stężenia średnie dobowe pyłu zawieszonego PM10 to 72,2 µg/m³, a maksymalna liczba przekroczeń wynosi 77. Stężenia średnie roczne osiągają wartość 36,0 µg/m³. W udziale stężeń przeważa emisja z ogrzewania indywidualnego, a następnie emisja napływowa. Łączna wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 ze wszystkich typów źródeł na terenie obszaru obejmującego część Miasta Kobyłka wynosi 381,5 Mg/rok.

¹⁵ Uchwała Nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja warszawska, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 oraz Uchwała Nr 169/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 12 października 2009 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński

W *Programie* określono katalog działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza. Dla miast strefy mazowieckiej stwierdzono konieczność:

- zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny poprzez podłączenia do sieci ciepłowniczej podmiotów ogrzewanych indywidualnie lub/i wymianę nieekologicznych pieców na ogrzewane paliwami niskoemisyjnymi (gaz lub ekogroszek),
- stosowania odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miast, wprowadzania zieleni ochronnej, zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz ustaleniu sposobu zaopatrzenia w ciepło tam, gdzie to możliwe oraz w zabudowie nowo planowanej,
- czyszczenia ulic na mokro w okresie wiosna-jesień w miarę potrzeby (szczególnie w okresach bezdeszczowych),
- prowadzenia kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją pyłu zawieszonego PM10 podczas spalania paliw stałych (w tym odpadów) w paleniskach domowych o niskiej sprawności, a także o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją pyłu zawieszonego PM2,5 i proponowanych działaniach związanych z jej ograniczeniem.

Do działań krótkoterminowych określonych w *Programie* należą następujące zalecenia:

- nieogrzewanie węglem lub ogrzewanie węglem lepszej jakości (jeżeli to możliwe),
- korzystanie z komunikacji miejskiej zamiast komunikacji indywidualnej,
- ograniczenie używania spalinowego sprzętu ogrodniczego i grilli,
- ograniczenie palenia w kominkach,
- ograniczenie wjazdu samochodów ciężarowych do centrów miast.

Ponadto w *Programie* wskazano działania zakazowe, polegające na zakazie palenia odpadów biogenych (liści, gałęzi, trawy) w ogrodach i na terenach zieleni, jak również zakaz spalania odpadów w paleniskach domowych.

Strategia rozwoju Miasta Kobyłka na lata 2012-2024¹⁶

Wizja rozwoju Miasta Kobyłka została ujęta następująco: *Kobyłka to zielony ogród z perłą baroku, miasto chroniące wartości kulturowe i ekologiczne, dbające o stałe podnoszenie poziomu życia mieszkańców, miasto rozwiniętej przedsiębiorczości. Misją zapisaną w Strategii jest natomiast Systematyczne dążenie do zapewnienia dogodnych warunków życia społeczności miasta Kobyłka poprzez odpowiedzialne i zrównoważone prowadzenie spraw publicznych w zgodności z wizją i strategią miasta.*

¹⁶ Uchwała Nr XVI/173/12 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Miasta Kobyłka na lata 2012 – 2024. Obecnie trwają prace nad aktualizacją dokumentu.

Strategia zakłada, że realizacja zadań w zakresie zaopatrzenia w gaz, ciepło i energię elektryczną będzie prowadzona zgodnie z dotychczasowym podejściem. W ramach zaopatrzenia w gaz, ciepło i energię elektryczną nie będą wyznaczane cele strategiczne. Jednocześnie, w *Strategii* zapisano, iż z uwagi na panujące w Mieście uwarunkowania geologiczne, na terenie Kobyłki nie będą podejmowane inwestycje w zakresie budowy infrastruktury do wykorzystania energii ze źródeł poza konwencjonalnych.

W *Strategii* planuje się podjęcie w 2016 r. decyzji odnośnie organizacji w Mieście lokalnego transportu zbiorowego i niezbędnych inwestycji z tym związanych¹⁷.

Istotnym zapisem *Strategii* jest również zobowiązanie w zakresie budowy i organizacji sieci ścieżek rowerowych na terenie Miasta, które zaplanowano na cały okres programowania do 2024 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego¹⁸

Aktualne „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka**” zostało przyjęte uchwałą Nr XLIV/447/10 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 25 maja 2010 r. oraz uchwałą Nr XXXVIII/384/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 3 lutego 2014 roku. Ponadto, na terenie Miasta Kobyłka obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Nr XLV/493/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Ks. M. Żaluskiego, Ks. W. Roślana i Powstańców w Kobyłce,
- uchwała Nr XLVIII/494/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 29 października 2014 r. . w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Leśnej, Nadarzyńskiej i Ręczajskiej w Kobyłce – obszar A,
- uchwała nr XL/411/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 9 kwietnia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w południowej części osiedla Maciołki, pomiędzy ulicami: Ceramiczną i Szeroką, obejmującego działki ew. nr 169/1, 169/2, 169/3 z obrębu 11 oraz część działek nr 100/3, 100/4, 161, 165 z obrębu 11 w Kobyłce,
- uchwała nr XXXVI/362/13 Rady Miasta Kobyłka z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu Pl. 15 Sierpnia w Kobyłce oraz terenów przyległych,

¹⁷ Od 1 lipca 2014 r. prowadzony jest projekt pilotażowy w celu określenia potrzeby wdrożenia zakładanych rozwiązań. Uruchomiono jedną linię autobusową. W zależności od wyników analiz założenia dotyczące komunikacji miejskiej w Kobyłce będą na bieżąco weryfikowane i aktualizowane.

¹⁸ Uchwała Nr XXXVIII/384/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 3 lutego 2014 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka

- uchwała nr XXXIV/334/13 Rady Miasta Kobyłka z dnia 30 września 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Załuskiego w Kobyłce, obejmującego działki ew. nr 172/1, 173/1, 173/2, 175/1 obręb 29,
- uchwała nr XXVIII/295/13 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Kobyłka, obejmującej część działek ew. nr 91/1, 91/2, 92, 94 i 95 w obrębie 07,
- uchwała nr XXVII/291/13 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Orłąt Lwowskich, Nadarzyńską, Husarii w Kobyłce – obszar A,
- uchwała nr XXVI/276/13 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 6 marca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic gen. J. H. Dąbrowskiego i M. Rataja w Kobyłce,
- uchwała nr XXIII/235/12 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 5 grudnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Orłąt Lwowskich, Nadarzyńską, Husarii w Kobyłce – obszar B,
- uchwała nr XV/160/12 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedli: Nadarzyn, Stefanówka i Grabicz w Kobyłce oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki ew. nr 330 obręb 42 przy ul. Żytniej w Kobyłce,
- uchwała nr IX/81/11 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 22 września 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmujący część działki ewidencyjnej nr 21/11 obręb 35 położonej przy ulicy Leśnej w Kobyłce,
- uchwała nr XLIII/433/10 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Kobyłka obejmującej część działki nr ew. 91/2 obręb 07 położonej przy ul. Nadmeńskiej,
- uchwała nr XL/417/10 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Maciołki w Kobyłce obejmującej działki nr ew. 44/1, 44/3, 44/4, 44/5 obręb 09 położone pomiędzy ul. Dworkową i ul. Wrzosową,
- uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXVI/281/08 z dnia 27.11.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicą Gabriela Narutowicza, ulicą Elizy Orzeszkowej, ulicą Stanisława Wyspiańskiego i ulicą Władysława Broniewskiego w Kobyłce,
- uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXVII/283/08 z dnia 27.11.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ul. Ks. Józefa Poniatowskiego i ul. gen. Władysława Sikorskiego w Kobyłce,
- uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXII/249/08 z dnia 28.08.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w

- rejonie ulicy Czarnoleskiej w Kobyłce,
- uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XVIII/205/08 z dnia 28.02.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Kraszewskiej w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XVIII/206/08 z dnia 28.02.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Jakuba Jasińskiego w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XVIII/204/08 z dnia 28.02.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ulicy Akacjowej w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXIV/238/04 z dnia 25.11.2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla Maciołki w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XVII/172/04, z dnia 15.01.2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Kobyłka,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XLIII/312/02, z dnia 26.03.2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedli Nadarzyn, Stefanówka i Grabicz w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XLI/303/02, z dnia 05.02.2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kobyłka,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXIX/212/01 z dnia 06.03.2001 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części osiedla Piotrówek w Kobyłce,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr VIII/63/99 z dnia 20.04.1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kobyłka - osiedla Kobyłak – Turów,
 - uchwała Rady Miejskiej w Kobyłce nr XXIV/110/96 z dnia 18.06.1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kobyłka na okres perspektywiczny.

W *Studium* dla **zaopatrzenia w gaz** wskazuje się utrzymanie i dalsze wykorzystanie istniejącego systemu zasilania i gazociągów oraz dalszą rozbudowę sieci gazowej w miarę potrzeb. Przewiduje się, że do roku 2025 zapotrzebowanie na gaz wzrośnie o 30%. Sieć gazowa na terenie Miasta posiada rezerwy, które zostaną wykorzystane do realizacji aktualnych potrzeb oraz w przypadku rozbudowy – do podłączenia nowych odbiorców. W przyszłości źródła zasilania gazu ziemnego na terenie Kobyłki będą stanowić gazociągi średniego ciśnienia.

W zakresie **ogrzewania** przewiduje się ogólne zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą z uwagi na planowane prace termomodernizacyjne oraz budowę obiektów energooszczędnych, natomiast zwiększać będzie się udział gazu ziemnego jako nośnika

energii dla celów grzewczych. Przyczyni się to do racjonalizacji zużycia paliw i energii oraz poprawy lokalnego środowiska naturalnego.

Na terenie Kobyłki nie przewiduje się budowy osiedlowej sieci ciepłej.

Dla **zaopatrzenia w energię elektryczną** akcentuje się planowaną rozbudowę sieci elektroenergetycznej i budowę nowych przyłączy oraz stacji transformatorowych - ustalono docelowe zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich odbiorców.

Z uwagi, na niewielki potencjał Miasta Kobyłka w zakresie wykorzystania **odnawialnych źródeł energii** w *Studium* ustala się konieczność zwiększenia wykorzystania energii promieniowania słonecznego do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Zaplanowano także wytyczenie ścieżek rowerowych.

Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030 ¹⁹

Na terenie gminy wykorzystywane są w głównej mierze **indywidualne źródła ciepła**, najczęściej są to piece gazowe i węglowe, w niewielkim stopniu ogrzewanie elektryczne. Do największych kotłowni na terenie Gminy Kobyłka należą:

- ❑ kotłownia węglowa Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych – dwa piece WR 2,5 dla potrzeb zakładowych o łącznej mocy 5 MW,
- ❑ kotłownia gazowa „WZW Rawar” – o mocy 0,87 MW, dla potrzeb zakładowych oraz osiedla mieszkaniowego (5 budynków),
- ❑ dwie kotłownie gazowe Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego – moc: 1,44 MW oraz 0,81 MW, ogrzewające 13 budynków mieszkalnych.

Gmina Kobyłka **jest zgazyfikowana w 80%**, przez jej teren przebiegają gazociągi niskiego i średniego ciśnienia, będące w posiadaniu Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o. O, Oddział w Warszawie. Gmina Kobyłka jest zasilana gazem dwustronnie. Na terenie Gminy Kobyłka prowadzone są na bieżąco inwestycje i prace modernizacyjne w zakresie gazownictwa. Planuje się sukcesywną rozbudowę sieci gazowniczej na terenie Gminy Kobyłka.

Gmina Kobyłka **jest zelektryfikowana w 100%**. Przez teren gminy przebiegają **elektroenergetyczne linie napowietrzne 110kV** (wysokiego napięcia), stanowiące własność PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa. Ponadto, na terenie Gminy Kobyłka znajduje się pięć linii 15 kV zasilanych ze stacji transformatorowej 110/15 kV WLM oraz jedna linia 15 kV zasilana ze stacji 110/15kV ZBK. Sieć średniego napięcia to linie napowietrzne oraz kablowe. Na terenie Gminy Kobyłka prowadzone są na bieżąco inwestycje i prace modernizacyjne w zakresie sieci energetycznej.

¹⁹ Uchwała Nr XXVI/280/13 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 6 marca 2013 r. sprawie aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030”

Odnośnie możliwości wykorzystania **odnawialnych źródeł energii** w wyniku analiz przeprowadzonych na potrzeby *Aktualizacji* stwierdzono, że na terenie gminy Kobyłka:

- ❑ nie ma możliwości budowy urządzeń hydroenergetycznych z uwagi na brak na terenie Miasta Kobyłka większych cieków i zbiorników wodnych,
- ❑ gmina w najbliższym nie przewiduje na swoim terenie zastosowania układów do wykorzystania ciepła geotermalnego z uwagi na brak szczegółowego rozeznania w zakresie zasobów geotermalnych na terenie Miasta,
- ❑ nie planuje się wykorzystania biogazu i instalacji biogazowi z uwagi na nierolniczy charakter gminy i brak odpowiednich zasobów.

Na terenie Kobyłki istnieje potencjał do wykorzystania energii słonecznej, ponieważ zasoby energii słonecznej w całym powiecie wołomińskim są wystarczające do ogrzania wody użytkowej w okresie letnim oraz w 50-60 % w okresie wiosenno-jesiennym. Rekomenduje się wykorzystanie płaskich kolektorów słonecznych oraz inwestycje w budownictwo pasywne. Aktualizacja podaje, iż na terenie Gminy Kobyłka (według danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej) istnieje również potencjał dla wykorzystania energii wiatru.

W *Aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030* przedstawiono następujące przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych:

- ❑ termomodernizacja budynków,
- ❑ stosowanie odzysków ciepła,
- ❑ wstępny podgrzew powietrza w wymienniku ciepła GWC,
- ❑ regulacja termostatyczna temperatury w pomieszczeniu,
- ❑ ograniczenia czasu występowania temperatury komfortu,
- ❑ redukcja zużycia energii elektrycznej przez instalacje towarzyszące,
- ❑ systemy ogrzewania niskoparametrycznego,
- ❑ racjonalizacja zużycia gazu ziemnego,
- ❑ zmiana systemu zaopatrywania budynków w ciepło,
- ❑ inteligentne zarządzania energią w przestrzeni miejskiej,
- ❑ racjonalizacja zużycia energii elektrycznej,
- ❑ redukcja zużycia energii elektrycznej przez instalacje towarzyszące.

Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017²⁰

Głównym celem *Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017* jest wdrażanie polityki ekologicznej państwa na poziomie lokalnym.

²⁰ Uchwała nr II/16/10 z dnia 28 grudnia 2010 r. Rady Miejskiej w Kobyłce

W ramach nadrzędnego celu *Programu*, jakim jest *dążenie do zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta Kobyłka, gdzie ochrona środowiska i jego walory stanowią nierozłączną część procesów rozwojowych*, wyróżniono następujące, istotne z punktu widzenia gospodarki niskoemisyjnej priorytety: jakość wód, powietrze atmosferyczne, zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii i edukacja ekologiczna.

Wyróżnione kierunki działań szczegółowych w ramach **poprawy jakości wód** obejmują między innymi: preferowanie wodooszczędnych technologii produkcyjnych przez przedsiębiorców, ograniczenie strat wody związanych z jej przesyłem, optymalizację zużycia wody do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych, inwentaryzację stanu istniejącej sieci wodociągowej, modernizację ujęć wody, a także budowę nowej sieci wodociągowej i budowę systemu kanalizacji zbiorczej, etc.

W ramach działań ukierunkowanych na **ochronę powietrza atmosferycznego** wskazano między innymi na następujące zadania:

- ❑ optymalizacja warunków ruchu drogowego w celu zwiększenia płynności transportu,
- ❑ poprawa standardów technicznych infrastruktury drogowej,
- ❑ rozwój i wspieranie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich,
- ❑ zintegrowanie transportu publicznego: kolej – komunikacja samochodowa oraz kolej – transport indywidualny,
- ❑ promowanie stosowania w pojazdach nowoczesnych rozwiązań technicznych,
- ❑ dążenie do eliminacji z ruchu pojazdów nie spełniających obowiązujących norm ekologicznych
- ❑ promowanie proekologicznych zachowań właścicieli samochodów
- ❑ rozbudowa ścieżek rowerowych wraz z niezbędnym zapleczem, promocja transportu rowerowego, opracowanie Programu budowy ścieżek rowerowych na obszarze miasta.

Wyżej wymienione zadania obejmują **sektor zanieczyszczeń komunikacyjnych**. Istotnym problemem na terenie Miasta Kobyłka jest także **emisja ze źródeł komunalnych**, w szczególności - niska emisja. Dla tego obszaru problemowego zaproponowano realizację następujących kierunków działań:

- ❑ zwiększenie udziału ekologicznych nośników ciepła i odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym miasta,
- ❑ prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza,
- ❑ prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz minimalizacji zużycia energii oraz zmniejszenia strat ciepła,
- ❑ spalanie węgla o korzystnych dla środowiska parametrach,
- ❑ przechodzenie na paliwo ekologiczne,
- ❑ wprowadzenie i konsekwentne przestrzeganie zakazu spalania traw i odpadów na

- powierzchni ziemi,
- ❑ rozpowszechnianie informacji, o warunkach jakie należy spełnić, aby uzyskać dofinansowanie lub kredyt na preferencyjnych warunkach,
 - ❑ budowa kolektorów słonecznych oraz budowa instalacji wykorzystującej energię słoneczną do podgrzewania wody,
 - ❑ ujawnianie i zgłaszanie WIOŚ nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza w celu podjęcia czynności kontrolnych i wykonania pomiarów,
 - ❑ budowa lokalnych ciepłowni dla całych osiedli z wykorzystaniem odpowiednich technologii zabezpieczających przed emisją szkodliwych gazów oraz paliw ekologicznych,
 - ❑ wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów wymagających zapewnienia wysokiej jakości powietrza.

Ponadto, **w związku z emisją ze źródeł przemysłowych**, zapisano w *Programie* konieczność między innymi: ograniczania emisji nieorganizowanej z terenu zakładów i innych placówek usługowo-handlowych, prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej, mającej na celu lokalizację zakładów uciążliwych ze względu na emisje zanieczyszczeń do atmosfery na terenach oddalonych od zabudowy mieszkalnej i terenów cennych przyrodniczo, promowania i wdrażania nowoczesnych, energooszczędnych technologii etc.

Do celów szczegółowych i kierunków działań w sektorze: **zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii** należą przede wszystkim:

- ❑ racjonalizacja użytkowania wody do celów produkcyjnych i konsumpcyjnych, w tym zmniejszenie zapotrzebowania na wodę w gospodarstwach domowych, a także w przemyśle poprzez promowanie przemysłu mniej wodochłonnego, modernizację sieci wodociągowych w celu zmniejszenia strat przesyłu; istotne jest także prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, zarówno dla mieszkańców miasta, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie konieczności i możliwości oszczędzania wody,
- ❑ zmniejszenie zużycia energii poprzez wprowadzanie energooszczędnych technologii i urządzeń w przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej, zmniejszenie strat energii, zwłaszcza cieplnej, w ww. sektorach, poprawę parametrów energetycznych budynków, szczególnie nowobudowanych, wspieranie przedsięwzięć energooszczędnych,
- ❑ wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym zwiększenie zużycia energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym miasta Kobyłka, wzrost wykorzystania środków zewnętrznych na ten cel, wsparcie logistyczne projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji z zakresu energii odnawialnej i niekonwencjonalnej, a także promowanie wykorzystania OZE.

Zgodnie z zapisami *Aktualizacji Programu* Miasto Kobyłka jest zlokalizowane w strefie o małym potencjale w zakresie wykorzystania energii wiatrowej. Podobnie, brak

na terenie Miasta możliwości wykorzystania energii wodnej w celu zwiększenia udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii. Uzasadnione i rekomendowane jest natomiast wykorzystanie płytkiej energii gruntu oraz biomasy.

3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Położenie geograficzne i administracyjne Miasta Kobyłka²¹

Miasto Kobyłka położone jest w centralnej Polsce, w województwie mazowieckim, w powiecie wołomińskim. Miasto położone jest w obszarze Aglomeracji Warszawskiej. Zgodnie z podziałem J. Kondrackiego Kobyłka położona jest w makroregionie Niziny Środkowomazowieckiej, w mezoregionie Równiny Wołomińskiej.

Administracyjnie Kobyłka zajmuje obszar 19,64 km² podzielony na dzielnice: Antolek, Mareta, Grabicz, Kobyłak, Kolonia Chór, Sosnówek, Zalasek, Piotrówek, Jędrzejek, Maciołki, Stefanówka, Źródnik. Miasto Kobyłka graniczy z gminami: Zielonka, Radzymin, Marki, Wołomin.

Użytkowanie terenu²²

Użytki rolne w Mieście Kobyłka stanowią 31% powierzchni, mimo to rolnictwo nie jest najważniejszym elementem gospodarki. Wśród użytków rolnych w Mieście Kobyłka grunty orne obejmują obszar 420 ha. Powierzchnia łąk stanowi 2%, a pastwisk - 6% (119 ha). Gleby w Kobyłce stanowią głównie gleby niskiej jakości - klasy V i VI klasy gruntów rolnych. Tereny rolnicze, sukcesywnie ulegają zmniejszeniu, a ich właściciele nie utrzymują się z rolnictwa. Na terenie Miasta nie jest prowadzona hodowla zwierząt. Nieliczne gospodarstwa rolne prowadzące działalność rolniczą zajmują się głównie uprawą roślin zbożowych i okopowych. Tereny zurbanizowane obejmują 772 ha powierzchni Miasta (39%). Lesistość wynosi 17%.

Obszary prawnie chronione²³

Na terenie Miasta Kobyłka znajduje się fragment Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, rezerwat Grabicz, a także 13 pomników przyrody, mające na celu chronić pojedyncze drzewa i grupy drzew ze względu na wiek, wielkość lub ich zabytkowy charakter. Do pomników przyrody na terenie Miasta należą 4 grupy drzew, 8

²¹ Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017, Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030, dane Urzędu Miasta oraz dane GUS

²² Tamże

²³ Tamże

drzew pojedynczych i jeden głąz narzutowy. Na terenie Miasta Kobyłka nie są zlokalizowane obszary Natura2000.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Całkowita powierzchnia Warszawskiego OChK wynosi 148.409,1 ha. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu to cały system powiązanych ze sobą przestrzennie terenów związanych z przebiegiem przecinających aglomerację dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Do najcenniejszych i najbogatszych przyrodniczo na terenie Warszawskiego OChK zaliczyć należy doliny rzeczne Wisły, Świdra i Mieni, rozległe kompleksy leśne, jak Lasy Chotomowskie i Legionowskie, Lasy Otwockie i Celestynowskie oraz Lasy Chojnowskie, a także obszary wilgotnych łąk i torfowisk np. Bagno Jacka, Na Torfach czy fragmenty największego na Mazowszu torfowiska - Bagno Całowanie. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu jest także miejscem wypoczynku i rekreacji, w którym wytyczono szlaki piesze i rowerowe ze ścieżkami przyrodniczo - edukacyjnymi, trasy do jazdy konnej, śródleśne polany ze stanowiskami do grillowania i palenia ognisk.

Rezerwat Grabicz to leśno-torfowiskowy rezerwat przyrody położony w południowo-wschodniej części Miasta w celu ochrony ostoi ptaków i ssaków, takich jak mewa śmieszka, perkoz zausznik, kokoszka wodna, błotniak stawowy, łabędzie, czaple, lisy, łosie i sarny. Obszar rezerwatu charakteryzuje się urozmaiconym krajobrazem i bogatą florą – zlokalizowany jest tu między innymi płytki zbiornik wodny pochodzenia torfowiskowego z kępami i wysepkami porośniętymi roślinnością bagienną.

Na terenie sąsiedniej gminy (w gminie Wołomin), w odległości ok. 700 m na północny-wschód od granic administracyjnych Miasta Kobyłka zlokalizowany jest obszar Natura 2000 **Białe Błota** (PLH140038). Obszar ten zajmuje powierzchnię 31,43 ha i całkowicie położony jest w Mieście Wołomin. Na terenie dawnych torfowisk występuje kilka stałych zbiorników wodnych będących ostoją strzebli błotnej. Obecnie szacuje się, że powierzchnia lustra wody pokrywa około 60-70% powierzchni całkowitej obszaru Natura 2000 Białe Błota. Zbiornikom wodnym towarzyszy gęsta roślinność szuwarowa z dominującym gatunkiem trzciny pospolitej. Obszar Natura 2000 Białe Błota otacza luźna zabudowa miejska, ze względu na podmokłość terenu jest on trudno dostępny dla człowieka.

Demografia i sektor mieszkalny²⁴

Według stanu na koniec roku 2013 Miasto zamieszkiwało 20.855 osób, w tym 10.111 mężczyzn i 10.744 kobiety. Według danych GUS na 31 grudnia 2013 r. w Mieście

²⁴ Bank Danych Regionalnych GUS, www.stat.gov.pl

Kobyłka znajduje się 6.979 budynków mieszkalnych. W roku bazowym 2012 na terenie Miasta znajdowało się 6.799 budynków, zamieszkałych przez 20.458 osób.

Działalność gospodarcza²⁵

Na koniec 2013 r. działalność gospodarczą w Kobyłce prowadziło 2.958 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Biorąc pod uwagę formę prawną prowadzenia działalności, w sektorze publicznym działało 18 podmiotów, a w sektorze prywatnym – 2.940. W sektorze prywatnym 2.493 podmioty to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, pozostałą część stanowiło: 150 spółek handlowych, 24 spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, 2 spółdzielnie, 8 fundacji oraz 26 stowarzyszeń i organizacji społecznych. W zakresie przemysłu na terenie Miasta dominują zakłady usługowe i rzemieślnicze oraz drobni wytwórcy, działający przede wszystkim w branży budowlanej, motoryzacyjnej, transportowej i spożywczej.

Transport i komunikacja²⁶

Gmina Kobyłka posiada bardzo dogodne połączenia komunikacyjne. Długość sieci drogowej w Mieście Kobyłka wynosi 126,6 km, w tym 54,1 km dróg gruntowych. Na sieć drogową Miasta składają się: fragment drogi wojewódzkiej Nr 634 (ciąg trasy: Warszawa – Zielonka – Kobyłka – Wołomin – Tłuszcz – Wolka Kozłowska) w ciągu ulicy Nadarzyńskiej, drogi powiatowe w ciągach ulic: Chrobrego - Kazimierza Wielkiego-Krechowiecka, Poniatowskiego - Napoleona, Załuskiego – Zagańczyka - Marecka - Szeroka, Wołomińska - Ręczajska oraz drogi gminne. Drogą wojewódzką zarządza Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie, Rejon Drogowy Wołomin – Nowy Dwór Mazowiecki z siedzibą w Wołominie. Drogami powiatowymi zarządza Starostwo Powiatu Wołomińskiego, Wydział Inwestycji i Drogownictwa, z siedzibą w Wołominie.

W najbliższych latach planowane są duże inwestycje drogowe, mające wpływ na układ sieci dróg w Kobyłce. Są to projektowane obecnie:

- Obwodnica Marek (droga krajowa S8 Marki – Radzymin). Na terenie Miasta Kobyłka zlokalizowany będzie jeden z węzłów drogowych. Inwestorem jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Zakres projektu obejmuje także wariantową analizę przebiegu trasy Wschodniej Obwodnicy Warszawy na odcinku od węzła „Drewnica” do węzła „Zakręt”,
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 634. Przebudowa związana jest z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa, jest to bowiem droga o dużym natężeniu ruchu pojazdów z licznymi skrzyżowaniami oraz silnie wyeksploatowaną nawierzchnią. Zarządcą drogi jest Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich. W ramach inwestycji planuje się między innymi: przebudowę/rozbudowę drogi

²⁵ Tamże

²⁶ Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017, Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030, dane Urzędu Miasta, www.siskom.com oraz dane GUS

jednojezdniowej do dwujezdniowej, poszerzenie i wzmocnienie konstrukcji nawierzchni drogi, budowę zatok autobusowych, chodników, ścieżki rowerowej, dróg dojazdowych.

Warto nadmienić, iż budowa drogi ekspresowej S8 (Obwodnica Marek) w *Programie ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński*, przyjętym przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w październiku 2009 r., została wpisana jako inwestycja, której realizacja przyczyni się do zmniejszenia emisji liniowej na terenie powiatu wołomińskiego, w tym również na terenie Miasta Kobyłka.

Ponadto, Miasto Kobyłka znajduje się w strefie oddziaływania inwestycji polegającej na budowie Wschodniej Obwodnicy Warszawy na odcinku „Drewnica” – „Zakręt” (droga krajowa S17). Termin realizacji przedsięwzięcia przewidziano na 2017 rok. Inwestorem jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Miasto Kobyłka dzieli na dwie części, zlokalizowana w centrum linia kolejowa PKP Warszawa – Białystok położona wzdłuż ulic Turowskiej i Warszawskiej. Na terenie Miasta znajdują się dwie stacje PKP: Kobyłka i Kobyłka Ossów. Linia kolejowa Warszawa – Białystok jest aktualnie modernizowana. Dodatkowym udogodnieniem dla mieszkańców Kobyłki podróżujących na odcinku Kobyłka – centrum Warszawy jest druga linia metra z przystankiem „Warszawa Wileńska”, który stanowi jednocześnie końcowy przystanek linii PKP.

Ponadto teren Miasta obsługują: linia nocna N62 należąca do Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie, która łączy Kobyłkę z Warszawą trasą Wołomin – Kobyłka – Turów – Warszawa (Centrum), pilotażowa linia autobusowa miejska należąca do Miasta Kobyłka²⁷ oraz prywatni przewoźnicy.

Gospodarka wodno-ściekowa²⁸

Miasto Kobyłka posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową i kanalizacyjną, którą zarządza w przeważającej mierze Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wołominie. Według danych GUS z 2013 r. z sieci wodociągowej o długości 91,8 km korzystało w 2013 roku 70,5% mieszkańców. Stopień skanalizowania Miasta wyniósł w 2013 roku 76,5%, natomiast długość sieci w 2013 r. wynosiła - 83 km. Sieć kanalizacji sanitarnej eksploatowana jest w oparciu o oczyszczalnię ścieków w Wołominie KRYM, jak również oczyszczalnię ścieków Zakładu WZW „Rawar” Oddział Zamiejscowy „Zanten” i Oczyszczalni Zakładów Mięsno-Wędliniarskich „TUR” w Kobyłce.

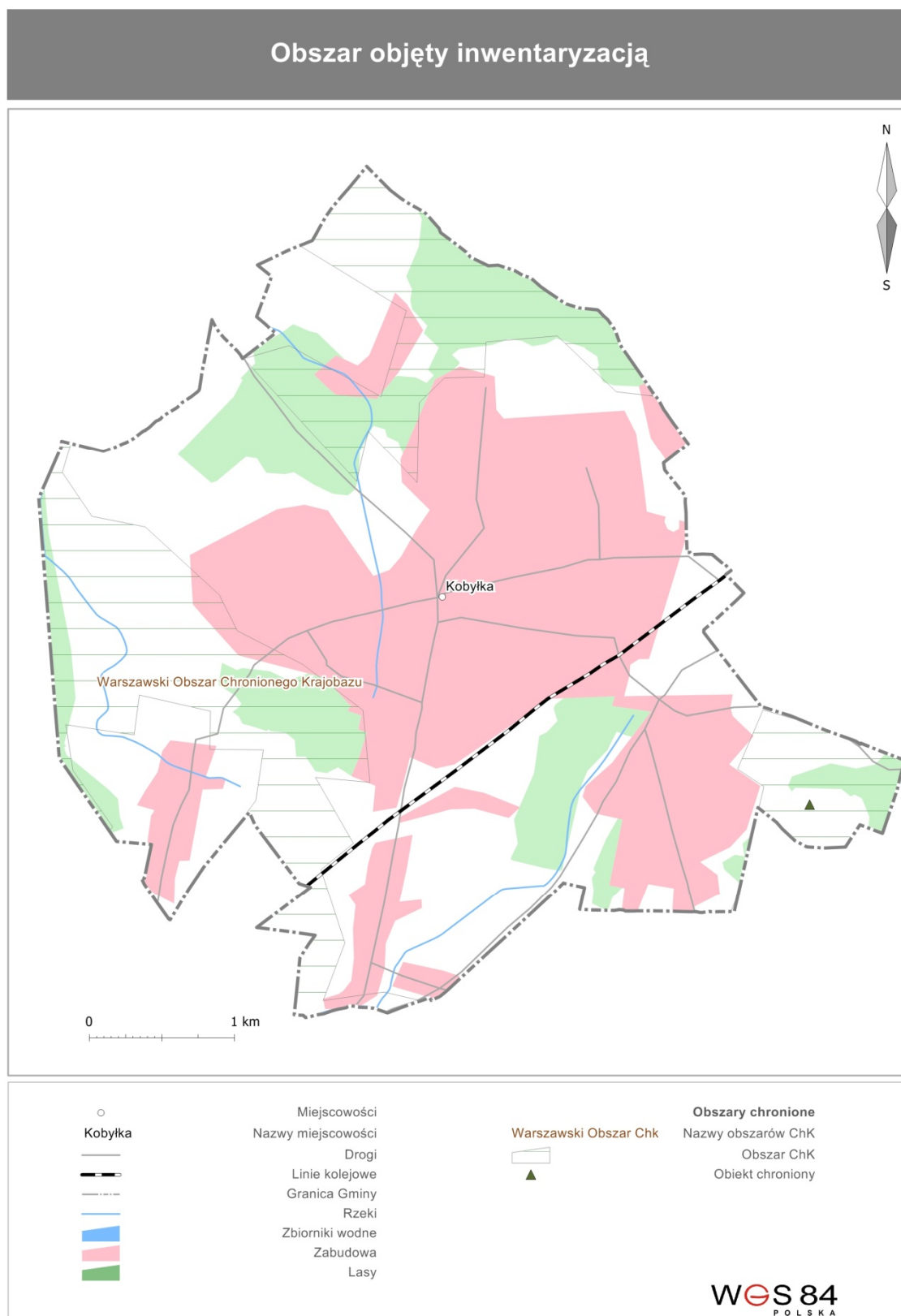
Potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

²⁷ Od 1 lipca 2014 r.

²⁸ Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Miasta Kobyłka na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017, Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030, dane Urzędu Miasta, www.siskom.com oraz dane GUS

Przeprowadzone analizy stanu środowiska na terenie Miasta Kobyłka, jak również analizy wykonane w ramach przedmiotowego opracowania wskazują, że w przypadku braku jego realizacji utrudniona będzie dalsza poprawa stanu środowiska (np. w zakresie stanu jakości powietrza). Zaznaczyć należy, że w Kobyłce zanotowano przekroczenie dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 **Mz10sMzPM10d08** zlokalizowane w centralnej i wschodniej części Kobyłki oraz w centralnej i zachodniej części Wołomina. Łączna wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 ze wszystkich typów źródeł na terenie obszaru obejmującego część Miasta Kobyłka wynosi 381,5 Mg/rok. Opracowanie *Planu* stanowi jedno z działań naprawczych.

Mapa nr 1 Obszary chronione na terenie Miasta Kobyłka

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Przeprowadzone analizy pozwoliły na wyodrębnienie następujących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu:

- Ograniczona możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE).
- Wzrost popularności i powszechność transportu indywidualnego w obliczu braku infrastruktury umożliwiającej korzystanie z innych środków transportu (wzrost udziału transportu indywidualnego w transporcie lokalnym).
- Część powierzchni Miasta objęta obszarowymi formami ochrony przyrody, tj. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, co istotnie może wpływać na możliwość podejmowania dodatkowych działań inwestycyjnych np. zakładających wykorzystywanie OZE.
- Wykorzystywanie w dużej mierze indywidualnych źródeł ciepła.
- Niska świadomość społeczna potencjału oszczędności wykorzystania energii.
- Brak ścieżek rowerowych.
- Ograniczony wpływ Miasta na indywidualne decyzje mieszkańców, co do planów termomodernizacyjnych istniejących zabudowań.
- Dominujący udział w emisji CO₂ emisji ze źródeł prywatnych.

5. Przewidywane oddziaływania skutków realizacji Planu... na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych z założenia charakteryzuje się dużym poziomem ogólności. Wynika to zarówno z dużego stopnia ogólności samych ocenianych dokumentów, jak i odmiennego charakteru prognozy strategicznej (ogólna ocena programu, rozważenie korzyści i zagrożeń związanych z jego realizacją). Analizowany *Plan...* nie jest wyjątkiem od tej reguły, choć należy zwrócić uwagę, że niektóre z przewidzianych do realizacji w jego ramach zadań są dość precyzyjnie określone.

Biorąc pod uwagę ogólny cel, jakiemu ma służyć wdrożenie przedmiotowego planu (obniżenie emisji CO₂, wzrost wykorzystania OZE, jak również obniżenie zużycia energii poprzez podniesienie efektywności energetycznej) i pośrednio poprawę jakości powietrza z założenia realizacja zapisów dokumentu powinna wywierać pozytywny wpływ na środowisko. Należy jednakże zwrócić uwagę, że nawet prośrodowiskowe działanie poprawiające stan środowiska w określonym zakresie, może negatywnie oddziaływać na inne jego komponenty, a czasami dane działanie oddziałuje równocześnie negatywnie i pozytywnie na ten sam komponent środowiska (tylko w innym zakresie, czasie lub miejscu). Dlatego też w niniejszym opracowaniu sporządzono w formie tabelarycznej zestawienie, przedstawiające ocenę możliwych oddziaływań w odniesieniu do poszczególnych zadań przewidzianych do wdrożenia w *Planie...* tak, aby określić:

- możliwe oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska;

- rodzaj oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio-, i długoterminowe);
- ogólną ocenę oddziaływania poszczególnych zadań (w podziale na 5 klas).

W celu zwiększenia przejrzystości w tabeli zastosowano różną kolorystykę oraz wprowadzono dodatkowe oznaczenia zgodnie z poniżej przedstawioną legendą. Dodatkowo w przypisach dolnych dla poszczególnych zadań wskazano powody przyznania ocen poszczególnym zadaniom. Przy formułowaniu oceny oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, określaniu rodzaju oddziaływań oraz przyznawaniu oceny ogólnej starano się podchodzić do każdego z planowanych do wdrożenia działań z maksymalną obiektywnością. Należy jednak pamiętać, że z uwagi na ogólny charakter oceny strategicznej i specyfikę ocenianego dokumentu oraz uwarunkowania związane z dokonywaniem oceny, każda taka ocena charakteryzuje się pewnym stopniem subiektywności.

Tabela 3 Legenda oznaczeń wykorzystanych przy określaniu charakteru i rodzaju oddziaływań związanych z realizacją poszczególnych działań wymienionych w *Planie...* oraz oznaczenie wykorzystywanej skali ocen przy formułowaniu „Ogólnej oceny oddziaływania”:

-	Prawdopodobne negatywne oddziaływanie
0	Prawdopodobny brak oddziaływania
+	Prawdopodobne pozytywne oddziaływanie
+/-	Prawdopodobne oddziaływanie o charakterze zarówno pozytywnym, jak i negatywnym
B	Prawdopodobne oddziaływanie bezpośrednie
P	Prawdopodobne oddziaływanie pośrednie
W	Prawdopodobne oddziaływanie wtórne
Sk	Prawdopodobne oddziaływanie skumulowane
Kr ²⁹	Prawdopodobne oddziaływanie krótkoterminowe
Śr	Prawdopodobne oddziaływanie średnioterminowe
Dł ³⁰	Prawdopodobne oddziaływanie długoterminowe

Ocena ogólna oddziaływania

5	zdecydowanie pozytywna - 5
4	Pozytywna – 4
3	Neutralna – 3
2	Umiarkowanie negatywna - 2
1	Negatywna – 1

²⁹ W kategorii oddziaływań krótkoterminowych uwzględniono również oddziaływania chwilowe.

³⁰ W kategorii oddziaływań długoterminowych uwzględniono również oddziaływania stałe

Tabela 4 Ocena oddziaływania na środowisko planowanych do wdrożenia w *Planie...* zadań.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej i wdrożenie systemu zarządzania i monitorowania energii³¹ ❑ głęboka termomodernizacja, w tym: ❑ docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachów, podłóg, wymiana stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, ❑ częściowa przebudowa, odnowienie elewacji, ❑ wymiana/ modernizacja źródeł ciepła, ❑ modernizacja oświetlenia wewnętrznego, ❑ wdrożenie systemu zarządzania i monitorowania energii, ❑ wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych: montaż pomp ciepła, kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych. Urząd Miasta Kobyłka, Miejski Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Publiczne Przedszkole nr 1, Zespół Szkół Publicznych nr 1, Zespół Szkół Publicznych nr 2, Zespół Szkół Publicznych nr 3, Ochotnicza Straż Pożarna, Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+	+	+	4

³¹ Co do zasady oddziaływanie pozytywne. Pewne zagrożenia związane są z wystąpieniem ew. możliwych negatywnych oddziaływań na zwierzęta (w tym różnorodność biologiczną) w przypadku wykonywania zabiegów termomodernizacyjnych **niezgodnie z obowiązującymi przepisami** z uwagi na potencjalnie niszczenie miejsc lęgowych gatunków chronionych. W przypadku oddziaływania na rośliny, wody, powietrze, obszary Natura 2000 mamy do czynienia z pozytywnymi, pośrednimi i wtórnymi oddziaływaniami będącymi głównie pochodnymi poprawy jakości powietrza. W przypadku krajobrazu, zabytków i dóbr materialnych oraz ludzi występują także bezpośrednie oddziaływania pozytywne związane z prowadzonymi pracami (poprawa estetyki, wzrost wartości budynków, poprawa warunków pracy). W przypadku zasobów naturalnych – występują pozytywne oddziaływania pośrednie i wtórne – związane z wykorzystywaniem innych źródeł energii i ochroną istniejących ich nieodnawialnych zasobów. W przypadku oddziaływania na powierzchnię ziemi, obok szeregu oddziaływań pozytywnych, mogą wystąpić także pewne lokalne oddziaływania negatywne związane z przekształcaniem terenu z uwagi na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (oddziaływania bezpośrednie o charakterze krótkoterminowym).

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Termomodernizacja budynków mieszkalnych – komunalnych ³² □ termomodernizacja (ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych).	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+/-	+	+	+	+/-	+	+	+	+	4

³² Co do zasady oddziaływanie pozytywne. Pewne zagrożenia związane są z wystąpieniem ew. możliwych negatywnych oddziaływań na zwierzęta (w tym różnorodność biologiczną) w przypadku wykonywania zabiegów termomodernizacyjnych **niezgodnie z obowiązującymi przepisami** z uwagi na potencjalnie niszczenie miejsc lęgowych gatunków chronionych. W przypadku oddziaływania na rośliny, wody, powietrze, obszary Natura 2000 mamy do czynienia z pozytywnymi, pośrednimi i wtórnymi oddziaływaniami będącymi głównie pochodnymi poprawy jakości powietrza. W przypadku krajobrazu, zabytków i dóbr materialnych oraz ludzi występują także bezpośrednie oddziaływania pozytywne związane z prowadzonymi pracami (poprawa estetyki, wzrost wartości budynków, poprawa warunków pracy). W przypadku zasobów naturalnych – występują pozytywne oddziaływania pośrednie i wtórne – związane z wykorzystywaniem innych źródeł energii i ochroną istniejących ich nieodnawialnych zasobów. W przypadku oddziaływania na powierzchnię ziemi, obok szeregu oddziaływań pozytywnych, mogą wystąpić także pewne lokalne oddziaływania negatywne związane z przekształceniem terenu z uwagi na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (oddziaływania bezpośrednie o charakterze krótkoterminowym).

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Wymiana/rozbudowa/modernizacja taboru gminnego i jednostek organizacyjnych Miasta ³³ ☐ zakup nowych pojazdów, ☐ wymiana instalacji w posiadanym taborze. Miasto Kobyłka i jednostki podległe	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	5
Budowa i modernizacja dróg ³⁴ ☐ budowa dróg, ☐ budowa chodników. Miasto Kobyłka	+/- P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+/- P, W, Śr, Dł	+/- P, W, Śr, Dł	+	+	+	4

³³ Oddziaływanie pozytywne. Wykorzystanie taboru bardziej energooszczędnego o niższej emisyjności spalin poprzez ograniczenie zużycia paliw lub stosowania paliw ekologicznych przy wymianie instalacji w posiadanym taborze, będzie wpływało pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych, a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. W przypadku ludzi, jak i powierzchni ziemi stwierdzono możliwość występowania także oddziaływań bezpośrednich - w odniesieniu do ludzi – nowe pojazdy mogą przyczynić się do poprawy komfortu pracy i podróży, jak i w mniejszym stopniu negatywnie oddziałuje na zdrowie.

³⁴ Oddziaływanie pozytywne. Upięknienie ruchu poprzez budowę i modernizację ciągów komunikacyjnych przyczyni się do zmniejszenia emisji liniowej na terenie Miasta Kobyłki. Ograniczone zużycie paliwa i emisja spalin do powietrza będzie wpływało pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych, a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. Budowa bezpiecznych skrzyżowań i przejść dla pieszych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu, będzie wpływało więc pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych, a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. W przypadku powierzchni ziemi i krajobrazu mogą występować pewne lokalne oddziaływania negatywne związane z przekształceniem terenu z uwagi na budowę dróg i chodników (oddziaływania bezpośrednie o charakterze krótkoterminowym). W przypadku ludzi, jak i powierzchni ziemi stwierdzono możliwość występowania także oddziaływań bezpośrednich - w odniesieniu do ludzi – drogi lepszej jakości mogą przyczynić się do poprawy komfortu podróży, jak i w mniejszym stopniu będą negatywnie oddziaływać na zdrowie.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Modernizacja oświetlenia ulicznego³⁵ - modernizacja oświetlenia ulicznego na bardziej energooszczędne, - wykorzystanie OZE³⁶ do oświetlania lamp, - montaż urządzeń do inteligentnego sterowania oświetleniem. - wdrożenie systemu zarządzania i monitorowania energii. Miasto Kobyłka.	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+	+	+	4
Zakup lub wymiana urządzeń w Urzędzie Miasta i jednostkach podległych³⁷ - stopniowa wymiana urządzeń, wchodzących w skład wyposażenia stanowisk pracy, tj.: monitory, komputery, serwery, urządzenia wielofunkcyjne (kserokopiarki, skanery, drukarki) w miarę zużycia się sprzętu dotychczas wykorzystywanego, - zakup lub wymiana na urządzenia, które charakteryzują się niskim zużyciem energii i niskimi kosztami eksploatacji. Miasto Kobyłka i jednostki podległe	+	+	+	+	+	+	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	5

³⁵ Co do zasady zadanie należy ocenić pozytywnie, głównie z uwagi na pośrednie i wtórne korzystne oddziaływania (związane z ograniczeniem poboru energii a tym samym ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, jak i ograniczenie pozyskiwania nieodnawialnych surowców energetycznych oraz ograniczenie przekształcania w związku z tym procesem powierzchni ziemi). W przypadku oddziaływania na ludzi dochodzi także pozytywny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Rozbudowa oświetlenia ulicznego niesie ze sobą z kolei pewne zagrożenia dla zwierząt, jak i różnorodności biologicznej, związane z tzw. zwiększeniem zanieczyszczenia środowiska światłem i związane z tym wabienie owadów o nocnym trybie życia. Przyjmując jednak, że stosowane będą energooszczędne źródła światła, które charakteryzują się tym, że nie emitują promieniowania UV, które przyciąga owady, z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić można, że oddziaływanie to będzie miało ograniczony charakter.

³⁶ Odnawialne źródła energii – w przedmiotowym przypadku przy ocenie założono, że zostaną wykorzystane lokalne, niewielkie OZE związane z danym źródłem światła (np. kolektory słoneczne) i zostaną one zamontowane zgodnie z obowiązującym prawem.

³⁷ Oddziaływanie pozytywne – w zdecydowanej większości przypadków o charakterze pośrednim i wtórnym (średnio i długoterminowym). Wykorzystanie nowoczesnego, energooszczędnego sprzętu poprzez ograniczenie zużycia energii, będzie wpływało pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. Jedynie w jednym przypadku stwierdzono hipotetyczną możliwość występowania, także ew. negatywnych oddziaływań, związanych z koniecznością utylizacji starego sprzętu elektronicznego. Biorąc pod uwagę uwarunkowania prawne, jak i możliwość odzyskiwania surowców ze starego sprzętu elektronicznego, zakładać należy, że ew. oddziaływania negatywne nie będą miały istotnego charakteru. W przypadku ludzi, jak i powierzchni ziemi stwierdzono możliwość występowania także oddziaływań bezpośrednich - w odniesieniu do ludzi – nowoczesny sprzęt z reguły poprawia warunki pracy, jak i w mniejszym stopniu negatywnie oddziałuje na zdrowie, w odniesieniu do powierzchni ziemi – pozostaje kwestia związana z utylizacją wycofywanego wyposażenia.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Termomodernizacja oraz wdrożenie systemu zarządzania energią w budynkach mieszkaniowych na terenie Miasta Kobyłka³⁸ - ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, - przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji, zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem, - budowa lub modernizacja wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła, - instalacja mikrogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne, wykorzystanie technologii OZE w budynkach, - instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE. Właściciele obiektów / zarządcy budynków wielorodzinnych/ spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+	+	+	4

³⁸ Oddziaływanie analizowanego działania stanowi swoistą kompilację opisywanych wcześniej przypadków. Co do zasady wystąpią oddziaływania pozytywne w dużej mierze o charakterze pośrednim i wtórnym, z uwagi na poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i związanych z tym ograniczenie zapotrzebowania na energię – w tym surowce energetyczne. Działanie to z założenia pośrednio wpłynie na poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Zidentyfikowano także możliwe pozytywne oddziaływania bezpośrednie (na warunki życia i zdrowie ludzi, wpływ na dobra materialne oraz zasoby naturalne). Pewne zagrożenia mogą wystąpić w przypadku przeprowadzania termomodernizacji budynków, **bez uwzględnienia obowiązujących przepisów w zakresie ochrony przyrody** (ochrona miejsc lęgowych chronionych gatunków zwierząt) – będą one miały wówczas charakter oddziaływań bezpośrednich – z reguły o charakterze krótkoterminowym.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Modernizacja przedsiębiorstw i placówek usługowych w kierunku energooszczędnym³⁹ ☐ wprowadzanie energooszczędnych technologii produkcji, ☐ modernizacja energetyczna budynków, ☐ inwestycje we własne instalacje OZE oraz efektywniejsze energetycznie linie produkcyjne, ☐ wprowadzanie systemów zarządzania energią. Właściciele obiektów przemysłowych i usługowych.	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+	+	4

³⁹ Co do zasady zadanie będzie oddziaływać pozytywnie na środowisko (głównie poprzez pośrednie i wtórne oddziaływania będące pochodną poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw, a tym samym ograniczenie zużycia nieodnawialnych surowców energetycznych, emisji zanieczyszczeń do powietrza, a także dalszych przekształceń środowiska). Tak jak w poprzednich przypadkach przy niewłaściwie (niezgodnie z obowiązującymi przepisami) wykonywaniu termomodernizacji budynków mogą hipotetycznie wystąpić negatywne oddziaływania na chronione gatunki lęgowe (oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe), jak również w zależności od charakteru inwestycji związanych z zakładaniem własnych instalacji OZE, zgodnie z obowiązującym prawem, wystąpić mogą także pewne negatywne oddziaływania związane z przekształceniem powierzchni ziemi (krajobraz, powierzchnia ziemi, rośliny i grzyby). Biorąc pod uwagę charakter i przedmioty ochrony zlokalizowanych w tym rejonie obszarów Natura 2000 (ochrona wybranych gatunków ptaków, jak i siedlisk łąkowych i związanych z nimi gatunków bezkręgowców), jak i fakt że zadanie dotyczy istniejących przedsiębiorstw, przyjęto założenie, że przedmiotowe zadanie nie będzie w sposób bezpośredni negatywnie na nie oddziaływało (wystąpią najprawdopodobniej pośrednie i wtórne oddziaływania pozytywne związane z poprawą jakości powietrza). Jednakże należy pamiętać, że ostateczne rozstrzygnięcie odnośnie braku oddziaływania na obszary Natura 2000 uzależnione będzie od charakteru jak i lokalizacji konkretnego zamierzenia inwestycyjnego.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Renowacja obiektów sakralnych i zabytkowych.⁴⁰ ☐ głęboka termomodernizacja, renowacja, ☐ ocieplenie obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego: kościół par. p.w. Świętej Trójcy, dom przy ul. Rumuńskiej 2. Właściciele i zarządcy obiektów	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+	+/- B, P, W, Kr, Śr, Dł	+/- P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+	+	4
Budowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego⁴¹ ☐ budowa ścieżek rowerowych, ☐ budowa parkingów dla rowerów.	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+/- B, P, W, Śr, Dł	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	5

⁴⁰ Co do zasady oceniono przedmiotowe działanie jako pozytywnie wpływające na środowisko, zarówno w zakresie oddziaływań bezpośrednich (wpływ na zabytki, krajobraz, powierzchnię ziemi), jak i pośrednich, i wtórnych poprzez zmniejszenie poboru energii niezbędnej do ogrzewania poszczególnych obiektów zabytkowych, a tym samym pozytywny wpływ na stan jakości powietrza oraz wykorzystywanie zasobów naturalnych. Istnieją pewne ryzyka wystąpienia ew. negatywnych oddziaływań związanych z wpływem na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną. Od przyjętego zakresu i charakteru planowanych renowacji uzależnione może być wystąpienie tych negatywnych oddziaływań – od niszczenia ew. miejsc lęgowych gatunków chronionych, tak iż negatywnie wpłynie to na zwierzęta i różnorodność biologiczną. Biorąc pod uwagę charakter planowanych do realizacji zamierzeń oraz przedmioty ochrony tego obszaru założono, że nie wystąpią tam oddziaływania negatywne – a jedynie wystąpią pozytywne oddziaływania o charakterze pośrednim i wtórnym (związane z poprawą stanu powietrza).

⁴¹ Oddziaływanie pozytywne. Wykorzystanie transportu rowerowego przyczyni się do ograniczenia lokalnego ruchu pojazdów mechanicznych, w związku z tym ograniczone zostanie zużycie paliwa i emisja spalin do powietrza, będzie wpływać więc pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych, a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. W przypadku powierzchni ziemi i krajobrazu mogą występować pewne lokalne oddziaływania negatywne związane z przekształceniem terenu z uwagi na budowę ścieżek rowerowych (oddziaływania bezpośrednie o charakterze krótkoterminowym). W przypadku ludzi, jak i powierzchni ziemi stwierdzono możliwość występowania także oddziaływań bezpośrednich - w odniesieniu do ludzi – wykorzystanie transportu rowerowego pozytywnie oddziałuje na zdrowie.

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Budowa parkingu w systemie Park+Ride ⁴² Miasto Kobyłka	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	+	+	+/- B, P, W, Śr, Dł	+/- B, P, W, Śr, Dł	+	+	+	5

⁴² Oddziaływanie pozytywne. Wykorzystanie transportu publicznego wynikające z założeń systemu P&R przyczyni się do ograniczenia lokalnego ruchu pojazdów mechanicznych, w związku z tym ograniczone zostanie zużycie paliwa i emisja spalin do powietrza, będzie wpływało więc pośrednio na poprawę jakości powietrza, jak i ochronę zasobów naturalnych, a tym samym na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, obszary chronione, krajobraz oraz powierzchnię ziemi. W przypadku powierzchni ziemi i krajobrazu mogą występować pewne lokalne oddziaływania negatywne związane z przekształceniem terenu z uwagi na budowę parkingów w systemie Park + Ride (oddziaływania bezpośrednie o charakterze krótkoterminowym). W przypadku ludzi, jak i powierzchni ziemi stwierdzono możliwość występowania także oddziaływań bezpośrednich - w odniesieniu do ludzi – zmniejszenie wykorzystania pojazdów spalinowych. Przyjęto, iż poszczególne przedsięwzięcia będą objęte odrębnym postępowaniem zgodnie z ustawą ocenową [3] (raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko).

Nazwa zadania wraz z opisem	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny i grzyby	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Natura 2000	Ocena ogólna oddziaływania
Działania pozainwestycyjne⁴³ - akcje informacyjne i szkoleniowe dla pracowników Urzędu Miasta, mające na celu oszczędzanie energii, - promocja energooszczędnych urządzeń i rozwiązań w gospodarstwach domowych, - lekcje edukacyjne dotyczące oszczędności energii oraz korzyści płynących z efektywnych energetycznie zachowań, - promocja „zielonych” zamówień publicznych, - organizacja punktu konsultacyjnego w Urzędzie Miasta, gdzie będzie można uzyskać porady w zakresie planowanych przez mieszkańców inwestycji związanych z termomodernizacją budynków, - promowanie ruchu rowerowego, - uwzględnianie w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zaopatrzenia w energię ciepłą z wykorzystaniem indywidualnych źródeł ciepła na paliwa niskoemisyjne lub na paliwa stałe (ale z wykorzystaniem wysokosprawnych kotłów). Miasto Kobyłka.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	5
	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	P, W, Śr, Dł	

⁴³ Zadanie wpływać będzie pozytywnie na stan środowiska, głównie poprzez działania pośrednie i wtórne. Edukacja i promocja rozwiązań energooszczędnych, podobnie jak w przypadku pozostałych zadań, wpływać będzie na poprawę efektywności wykorzystania energii, jej oszczędność, a tym samym ograniczenie zużycia nieodnawialnych surowców energetycznych, oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Poprawa jakości powietrza będzie przekładać się na poprawę warunków życia ludzi, roślin i zwierząt, oraz ograniczenie niszczenia obiektów zabytkowych. Stosowanie rozwiązań energooszczędnych z kolei przyczyniać się będzie do uzyskiwania oszczędności (wpływ na dobra materialne).

Wyniki oceny wykonanej w powyższym zestawieniu wskazują, iż **realizacja postanowień przedmiotowego dokumentu, będzie wpływała pozytywnie na środowisko**. W zasadzie nie zdefiniowano zadań, których realizacja powodowałaby jedynie negatywne oddziaływania (nawet w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska). W nielicznych przypadkach zdefiniowano zarówno oddziaływania pozytywne, jak i negatywne w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (jednakże w każdym z tych przypadków ocena ogólna dla danego zadania wskazywała na oddziaływanie pozytywne). Stwierdzone ewentualne możliwości negatywnych oddziaływań są w większości związane z realizacją poszczególnych zadań inwestycyjnych (np. budową ścieżek rowerowych, termomodernizacji budynków, poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw i placówek usługowych) i dotyczą oddziaływań bezpośrednich związanych z fazą realizacji (często krótkotrwałych). Zakres ewentualnych oddziaływań uzależniony będzie z reguły od charakteru planowanej inwestycji, jej lokalizacji (w stosunku do terenów wrażliwych i cennych przyrodniczo) oraz parametrów, które będą ją charakteryzowały. **Przeprowadzona ocena nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w odniesieniu do obszarów chronionego krajobrazu oraz okolicznych obszarów Natura 2000**. W niektórych przypadkach (np. termomodernizacja), stwierdzone możliwości wystąpienia dodatkowych negatywnych oddziaływań zaznaczono jedynie dla porządku, gdyż ich wystąpienie oznaczałoby realizowanie inwestycji niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Tym samym należy stwierdzić, że realizacja postanowień ocenianego *Planu...* nie będzie wymagała wdrażania dodatkowych działań kompensujących, jak również jej realizacja nie będzie wiązała się z wystąpieniem znaczących negatywnych oddziaływań na cele ochrony ustanowione w poszczególnych obszarach chronionych, obszarach Natura 2000, jak i integralność całej sieci tych obszarów występujących w tym rejonie. Dlatego też nie ma przesłanek, które z uwagi na uwarunkowania środowiskowe uniemożliwiłyby przyjęcie niniejszego *Planu...* do realizacji.

6. Możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych

Biorąc pod uwagę:

- opisany powyżej zdecydowanie pozytywny charakter możliwych do wystąpienia oddziaływań na środowisko,
- regionalny charakter opracowania i lokalny charakter proponowanych do wdrożenia zadań,
- rodzaj zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Planu...* (niewielki zasięg oddziaływania),
- stosunkowo dużą odległość Miasta od granic państw ościennych,

należy stwierdzić, że realizacja *Planu...* nie będzie skutkowała możliwością wystąpienia oddziaływań transgranicznych, wobec czego dokument ten nie musi być poddawany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie oraz ograniczanie prawdopodobnych negatywnych oddziaływań na środowisko

Podstawowym sposobem i narzędziem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją *Planu...*, jest przestrzeganie przy wdrażaniu poszczególnych zadań (realizacji poszczególnych zamierzeń) obowiązujących przepisów, a w szczególności ustawy o ochronie przyrody [2].

Biorąc pod uwagę fakt, że ewentualne negatywne oddziaływania związane są z fazą realizacji poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych, poniżej wymieniono główne zasady (działania), które pozwolą ewentualne negatywne oddziaływania ograniczyć do racjonalnego poziomu. Do działań takich zaliczyć można:

- odpowiednio dobrze przemyślany wybór miejsca inwestycji (a w przypadku inwestycji liniowych - ich przebiegu) uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i lokalizację zabytków,
- odpowiednio starannie przygotowany projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji,
- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie obszarów szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych lub siedzib ludzkich,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych i organizacji pracy ograniczających wpływ na środowisko w fazie budowy, oraz eksploatacji,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, okresów odpoczynku itp.,
- maskowanie (wkomponowywanie w otoczenie) elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Biorąc pod uwagę opisywane w rozdziale 5 *Przewidywane oddziaływania skutków realizacji Planu... na środowisko* wyniki analizy w zakresie oddziaływania na środowisko zakładać można, że realizacja analizowanego dokumentu nie będzie wymagała wykonania działań kompensacyjnych.

8. Wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Kwestie rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do analizowanego *Planu...* można generalnie rozpatrywać na dwóch poziomach:

- I. analizy prawidłowości sformułowania celów i ich ewentualnych modyfikacji,
- II. analizy doboru sposobów i środków osiągnięcia tak określonych celów.

Przeprowadzona w ramach niniejszej prognozy analiza **celów *Planu...***, a w szczególności jego spójności z innymi dokumentami strategicznymi wskazuje, **że są one**

w pełni zgodne z postanowieniami tych dokumentów. W świetle powyższego faktu przedstawianie alternatyw w tym kontekście (pkt. I) jest nieuzasadnione.

Wariantowaniu mogłyby podlegać zagadnienia opisane w pkt. II – sposoby i środki osiągania określania w *Planie...* celów (poprzez odpowiedni dobór zadań do realizacji). Jednak biorąc pod uwagę fakt, że sprecyzowane w dokumencie zadania pozwolą osiągnąć zamierzony cel, jak i uwzględniając fakt, że w dużej części ich realizacja wynika z innych dokumentów strategicznych,⁴⁴ rozważanie alternatyw nie znajduje także i w tej kwestii

⁴⁴ Tak jak wyjaśniono to w rozdziale 0

	Mocne strony	Słabe strony
Uwarunkowania wewnętrzne	❑ chęć realizacji celów gospodarki niskoemisyjnej w Mieście Kobyłka, ❑ zaangażowanie pracowników Urzędu Miasta w gromadzenie danych dotyczących zużycia energii finalnej, ❑ prowadzone dotychczas działania i realizowane projekty na rzecz oszczędnego wykorzystania energii w Mieście, ❑ udział w Porozumieniu ZIT WOF, ❑ posiadanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ❑ rozbudowana sieć gazowa, ❑ rozbudowana sieć kanalizacyjna, ❑ rozbudowana sieć wodociągowa, ❑ 100% elektryfikacja Miasta, ❑ zorganizowany transport publiczny – linie autobusowe ZTM oraz linia kolejowa PKP, pilotażowa linia autobusowa miejska.	❑ zanieczyszczenie powietrza – przekroczenie dopuszczalnych stężeń pyłu PM10 na terenie Miasta, ❑ niska emisja w zabudowie jednorodzinnej, ❑ niska świadomość społeczna potencjału oszczędności wykorzystania energii finalnej, ❑ brak możliwości wpływu na indywidualne decyzje mieszkańców co do planów termomodernizacyjnych, ❑ brak potencjalnych możliwości wykorzystania OZE, ❑ wzrost udziału transportu indywidualnego w transporcie lokalnym, ❑ brak ścieżek rowerowych, ❑ zły stan nawierzchni dróg.
	Szanse	Zagrożenia

odpowiedniego uzasadnienia.

Dodatkowym argumentem, potwierdzającym brak potrzeby przedstawiania rozwiązań alternatywnych w ramach niniejszej Prognozy, są wyniki przeprowadzonych analiz, które pozwalają stwierdzić, że realizacja *Planu...* powinna przynieść pozytywny wpływ na środowisko, oraz że realizacja jego postanowień nie będzie powodowała występowania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko (w tym na obszary chronionego krajobrazu i obszary Natura 2000).

9. Monitoring realizacji *Planu...*

Monitoring procesu realizacji *Planu...* jest niezbędnym elementem oceny, w jakim zakresie wdrażane są podjęte postanowienia i zobowiązania. Jest to również ważnym elementem procesu analizy i zarządzania ryzykiem. Dzięki odpowiednio dobranym wskaźnikom możliwa jest bieżąca identyfikacja potencjalnych zagrożeń, naniesienie stosownych korekt, a także podjęcie działań dostosowawczych i naprawczych.

Monitoring realizacji *Planu...* obejmuje gromadzenie i przetwarzanie informacji o realizacji zadań zaprogramowanych w *Planie...*, tj. przede wszystkich o:

- ❑ poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- ❑ poziomie redukcji zużycia energii finalnej,
- ❑ udziale energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

❑ Krajowy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jako dokument nadrzędny,	❑ potencjalny brak możliwości osiągnięcia założonego wzrostu zużycia energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
❑ wsparcie działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020,	❑ zmienne ceny gazu i ropy naftowej na rynkach światowych,
❑ działania na rzecz efektywności energetycznej, wynikające z wymagań polskiego i unijnego prawodawstwa,	❑ wzrost udziału transportu indywidualnego w emisjach z transportu,
❑ dostępność technologii energooszczędnych,	❑ ograniczone możliwości wykorzystania i rozwoju energii odnawialnej,
❑ wymiana środków transportu w miarę ich zużywania się.	❑ skomplikowane procedury ubiegania się o dofinansowanie realizacji zadań,
	❑ wysokie koszty realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii.

Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami o charakterze strategicznym zaproponowany w niniejszym *Planie...* pakiet zadań przewidzianych do realizacji, nie wyczerpuje wszystkich zadań opisywanych w analizowanych dokumentach strategicznych, które mogłyby pozytywnie wpływać na osiągnięcie zakładanego w dokumencie celu, gdyż przy jego opracowywaniu uwzględniane były aktualne uwarunkowania lokalne, horyzont realizacji zakładanego celu, jak i możliwości wpływu władz miasta na realizację proponowanych działań.

Kontrolne inwentaryzacje emisji CO₂ powinny być przeprowadzane co dwa lata i stanowić podstawę do opracowania raportu z podjętych działań, a co cztery lata *Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka* powinien być aktualizowany. W celu efektywnego monitorowania przyjęto następujące wskaźniki realizacji, służące ocenie wdrażania *Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka*.

Tabela 5 Wskaźniki oceny wdrażania *Planu...*

Lp.	Wskaźniki oceny	Jednostka
	Cel: Zmniejszenie emisji dwutlenku węgla	
1	Poziom emisji dwutlenku węgla w Mieście Kobyłka	Mg CO ₂ /rok
2	Wielkość emisji dwutlenku węgla w sektorze publicznym	Mg CO ₂ /rok
3	Emisja dwutlenku węgla per capita	Mg CO ₂ /os.
	Cel: Zmniejszenie zużycia energii końcowej	
4	Poziom zużycia energii końcowej	MWh/rok
5	Całkowite zużycie energii w sektorze publicznym	MWh/rok
6	Zużycie energii końcowej per capita	Mg CO ₂ /os.
	Cel: Wzrost wykorzystania OZE	
7	Poziom zużycia energii wyprodukowanej z OZE	%
8	Zużycie energii z OZE w sektorze publicznym	%

Dla poszczególnych działań inwestycyjnych przyjęto uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki monitorowania realizacji założonych zadań.

Tabela 6 Uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki oceny wdrażania działań inwestycyjnych

Lp.	Cel inwestycyjny	Wskaźniki oceny	Jednostka
1	Termomodernizacja budynków	Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych budynków gminnych	m ²
		Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych budynków mieszkalnych	m ²
		Powierzchnia użytkowa zmodernizowanych budynków przemysłowych	m ²
		Powierzchnia użytkowa budynków gminnych, w których wymieniono źródło ciepła	m ²
		Liczba budynków w klasie energetycznej A, B i C	szt.
2	Modernizacja oświetlenia ulicznego	Zużycie energii na oświetlenie publiczne	kWh/rok
		Liczba wymienionych jednostek oświetleniowych	szt.
3	Modernizacja sieci transportowej	Długość ścieżek rowerowych	km
4	Rozwój energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	Liczba zainstalowanych kolektorów słonecznych	szt.
		Całkowita powierzchnia zainstalowanych kolektorów słonecznych	m ²
		Moc zainstalowanych kolektorów słonecznych	kW
		Liczba zainstalowanych paneli fotowoltaicznych	szt.
		Moc zainstalowanych paneli fotowoltaicznych	kW
		Liczba zainstalowanych pomp ciepła	szt.
		Moc zainstalowanych pomp ciepła	kW
		Liczba zainstalowanych kotłów na biomasę	szt.
		Moc zainstalowanych kotłów na biomasę	kW

Dla poszczególnych działań pozainwestycyjnych przyjęto uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki monitorowania realizacji założonych zadań.

Tabela 7 Uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki oceny wdrażania działań pozainwestycyjnych

Lp.	Cel pozainwestycyjny	Wskaźniki oceny	Jednostka
1	Promocja i popularyzacja oszczędności energii	Liczba publikacji dot. gospodarki niskoemisyjnej na stronie internetowej www.kobylka.pl	szt.
		Liczba opublikowanych artykułów prasowych	szt.
		Liczba rozdyskutowanych ulotek	szt.
		Liczba rozdyskutowanych plakatów	szt.
		Liczba kampanii informacyjnych	Szt.
2	Edukacja w zakresie ochrony powietrza	Liczba zorganizowanych lekcji szkolnych poświęconych efektywności energetycznej/ wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii	szt.
3	Zielone zamówienia publiczne	Liczba postępowań, w którym jednym z kryteriów oceny ofert była efektywność energetyczna	szt.
4	Podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu	Liczba przeszkolonych pracowników	os.

Uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki oceny wdrażania działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych zostały wprowadzone w celu ilościowego i jakościowego monitorowania postępu i pożądanych kierunków działań, na podstawie analizy wskaźników oceny wdrażania Planu...

W celu ułatwienia prac w zakresie monitorowania efektów realizacji analizowanego dokumentu w poniższej tabeli przedstawiono poziomy oszacowanej emisji dwutlenku węgla na terenie Miasta Kobyłka dla roku bazowego.

Tabela 8 Wartości wskaźników oceny dla roku bazowego

Lp.	Wskaźniki oceny	Jednostka	2012
1	Poziom emisji dwutlenku węgla w Mieście Kobyłka	Mg CO ₂ /rok	88 993
2	Wielkość emisji dwutlenku węgla w sektorze publicznym	Mg CO ₂ /rok	3 447
3	Emisja dwutlenku węgla per capita	Mg CO ₂ /os.	4,4
4	Poziom zużycia energii końcowej	MWh/rok	232 992
5	Całkowite zużycie energii w sektorze publicznym	MWh/rok	6 331
6	Zużycie energii końcowej per capita	MWh/os.	11,4
7	Poziom zużycia energii wyprodukowanej z OZE w stosunku do łącznego zużycia energii	%	2,84%
8	Zużycie energii z OZE w sektorze publicznym w stosunku do zużycia energii w sektorze	%	0,00%

10. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

W metodyce opracowania niniejszej prognozy wyróżnić można pięć głównych etapów:

1. Analiza dokumentów strategicznych związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, wykorzystywaniem OZE oraz redukcji zużycia energii poprzez poprawę efektywności energetycznej.
2. Rozpoznanie stanu środowiska na terenie Miasta oraz zdefiniowanie głównych obszarów problemowych.
3. Rozpoznanie możliwych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska wynikające z analizy poszczególnych dokumentów strategicznych i wniosków wynikających z wykonanych dla nich prognoz oddziaływania na środowisko.
4. Zasadniczy – dokonanie oceny oddziaływania poszczególnych przewidzianych do realizacji zadań na poszczególne komponenty środowiska, na powiązania pomiędzy nimi oraz możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych. W ramach tego etapu analizowano również możliwe działania, które należy podjąć w celu minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań.
5. Analiza możliwych rozwiązań alternatywnych, w tym szczegółowa analiza powiązań z innymi dokumentami o charakterze strategicznym.

Dodatkowo w ramach opracowywania przedmiotowej prognozy wykonywano szereg dodatkowych analiz przestrzennych przy użyciu narzędzi geoinformatycznych (szczególnie przy wykonywaniu oceny oddziaływania przewidzianych do realizacji działań).

11. Napotkane trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej prognozy był stopień ogólności zapisów analizowanego dokumentu (aczkolwiek należy zwrócić uwagę, że w odniesieniu do części przewidywanych do realizacji zadań analizowany dokument dość precyzyjnie je opisywał)⁴⁵. Nie znając zakresu i lokalizacji koniecznych do wykonania w ramach konkretnych zadań inwestycji – nie można dokonać konkretnej i precyzyjnej oceny oddziaływania. W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań.

12. Podsumowanie i wnioski

1. Analizowany projekt *Planu...* jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi, realizowanymi zarówno na szczeblu regionalnym (województwa), krajowym, jak i międzynarodowym.

⁴⁵ Nie można tego jednak uznać za wadę *Planu...*, gdyż określa on jedynie ogólne zadania niezbędne do realizacji, a nie jest wyszczególnieniem wszystkich zadań inwestycyjnych, które mogą zostać podjęte. Opracowanie takiej listy byłoby nie tylko bardzo trudne, ale w wielu przypadkach nierealne z uwagi na konieczność zaangażowania w realizację *Planu...* podmiotów zewnętrznych, w tym mieszkańców miasta.

2. W przypadku braku realizacji analizowanego *Planu*... zakładać należy, że utrudniona będzie dalsza poprawa stanu środowiska (np. w zakresie zanieczyszczeń powietrza).
3. Realizacja postanowień przedmiotowego *Planu*... będzie miała pozytywny wpływ na stan środowiska na terenie Miasta (jak i terenów ościennych), głównie poprzez pozytywne oddziaływania pośrednie i wtórne związane z zakładaną poprawą jakości powietrza.
4. Realizacja niektórych zadań określonych w *Planie*... może powodować występowanie także negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Sytuacje takie są jednak nieliczne i w każdym przypadku oceniono, że realizacja danych działań przyniesie korzyści środowiskowe, które znacznie przewyższają lub równoważą możliwe negatywne oddziaływania.
5. Stwierdzone nieliczne negatywne oddziaływania można wyeliminować poprzez stosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz zastosowanie procedur wynikających z obowiązujących przepisów.
6. Na podstawie wykonanych analiz nie stwierdzono możliwości występowania oddziaływań transgranicznych związanych z realizacją *Planu*...
7. Nie stwierdzono także możliwości występowania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, w tym także na przedmioty ochrony obszarów chronionego krajobrazu oraz okolicznych obszarów Natura 2000, jak również na integralność i spójność sieci Natura 2000.
8. Z uwagi na zgodność określonego w *Planie*... celu strategicznego z innymi dokumentami o charakterze strategicznym, poprawność określenia niezbędnych do wdrożenia zadań (przewidziane do realizacji zadania pozwalają na osiągnięcie zakładanego celu) jak i fakt, że realizacja postanowień ocenianego dokumentu nie będzie powodowała występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronionego krajobrazu oraz okoliczne obszary Natura 2000 w przedmiotowym przypadku, nie analizowano rozwiązań alternatywnych.
9. Brak jest przesłanek, które uniemożliwiłyby z powodów formalnych i merytorycznych (środowiskowych) przyjęcie (uchwalenie) i wdrożenie analizowanego *Planu*...

13. Streszczenie

Informacje ogólne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka”. Konieczność sporządzenia przedmiotowej prognozy wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

„Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” składa się z czterestu rozdziałów.

Trzon dokumentu stanowi bazowa inwentaryzacja emisji dwutlenku węgla w Mieście Kobyłka, w wyniku której określono ilość zużytej energii i emisji CO₂ w roku 2012. Głównym celem opiniowanego dokumentu jest wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.

1. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
2. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Ponadto planowane do wdrożenia działania opisane w *Planie...* zmierzać będą do poprawy jakości powietrza na tym obszarze.

„Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” obejmuje całość obszaru administracyjnego Miasta i jest spójny z dokumentami nadrzędnymi, tj. m.in. *Programem ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński* [34], *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* [31], *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.* **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**, *Strategia rozwoju Miasta Kobyłka na lata 2012-2024* **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**, *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka* [22], a także miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, obowiązującymi w Mieście Kobyłka.

Projekt *Planu...* jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi. W toku opracowywania ocenianego dokumentu szczegółowo analizowano poszczególne dokumenty, jak również uwzględniano uwarunkowania lokalne tak, aby wyspecyfikować i wybrać do realizacji odpowiednie zadania, które powinny umożliwić osiągnięcie zakładanego celu w zadanym horyzoncie czasowym, jak również, na których realizację mogą mieć wpływ władze Miasta.

W opracowaniu tym przedstawiono między innymi szczegółowy katalog działań niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby, zaplanowanych przez Miasto Kobyłka na lata 2015-2020.

W *Planie...* wskazane zostały także potencjalne źródła finansowania zadań realizowanych w ramach dążenia do gospodarki niskoemisyjnej.

Celem strategicznym realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Kobyłka” jest redukcja emisji dwutlenku węgla o 20% do 2020 r., w stosunku do przyjętego roku bazowego (2012), z wyłączeniem emisji z sektora przemysłowego. Redukcja emisji dwutlenku węgla będzie wynikiem zmniejszenia zużycia energii, a także zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na terenie Miasta.

Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Miasto Kobyłka położone jest w centralnej Polsce, w województwie mazowieckim, w powiecie wołomińskim. Miasto położone jest w obszarze Aglomeracji Warszawskiej. Zgodnie z podziałem J. Kondrackiego Kobyłka położona jest w makroregionie Niziny Środkowomazowieckiej, w mezoregionie Równiny Wołomińskiej. Administracyjnie Kobyłka zajmuje obszar 19,64 km² podzielony na dzielnice: Antolek, Mareta, Grabicz, Kobyłak, Kolonia Chór, Sosnówek, Zalasek, Piotrówek, Jędrzejek, Maciołki, Stefanówka, Źródnik. Miasto Kobyłka graniczy z gminami: Zielonka, Radzymin, Marki, Wołomin.

Tereny zurbanizowane i zabudowane zajmują ok. 39% powierzchni Miasta (772 ha), natomiast użytki rolne - 31%. Lesistość wynosi 17%.

Na terenie Miasta Kobyłka znajduje się fragment Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, rezerwat Grabicz, a także 13 pomników przyrody, w celu ochrony pojedynczych drzew i grup drzew ze względu na wiek, wielkość lub ich zabytkowy charakter. Do pomników przyrody na terenie Miasta należą 4 grupy drzew, 8 drzew pojedynczych i jeden głaz narzutowy. Na terenie Miasta Kobyłka nie są zlokalizowane obszary Natura 2000.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Całkowita powierzchnia Warszawskiego OChK wynosi 148.409,1 ha. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu to cały system powiązanych ze sobą przestrzenie terenów związanych z przebiegiem przecinających aglomerację dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Do najcenniejszych i najbogatszych przyrodniczo na terenie Warszawskiego OChK zaliczyć należy doliny rzeczne Wisły, Świdra i Mieni, rozległe kompleksy leśne, jak Lasy Chotomowskie i Legionowskie, Lasy Otwockie i Celestynowskie oraz Lasy Chojnowskie, a także obszary wilgotnych łąk i torfowisk np. Bagno Jacka, Na Torfach czy fragmenty największego na Mazowszu torfowiska - Bagno Całowanie. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu jest także miejscem wypoczynku i rekreacji, w którym wytyczono szlaki piesze i rowerowe ze ścieżkami przyrodniczo-edukacyjnymi, trasy do jazdy konnej, śródleśne polany ze stanowiskami do grillowania i palenia ognisk.

Rezerwat Grabicz to leśno-torfowiskowy rezerwat przyrody położony w południowo-wschodniej części Miasta w celu ochrony ostoi ptaków i ssaków, takich jak mewa śmieszka, perkoz zausznik, kokoszka wodna, błotniak stawowy, łabędzie, czaple, lisy, łosie i sarny. Obszar rezerwatu charakteryzuje się urozmaiconym krajobrazem i bogatą florą – zlokalizowany jest tu między innymi płytki zbiornik wodny pochodzenia torfowiskowego z kępami i wysepkami porośniętymi roślinnością bagienną.

Według stanu na koniec roku 2013 Miasto zamieszkiwało 20.855 osób, w tym 10.111 mężczyzn i 10.744 kobiety. Według danych GUS na 31 grudnia 2013 r. w Mieście Kobyłka znajduje się 6.979 budynków mieszkalnych. W roku bazowym 2012 na terenie Miasta znajdowało się 6.799 budynków, zamieszkałych przez 20.458 osób. Miasto Kobyłka posiada rozwiniętą sieć drogową, sieć wodociągową i kanalizacyjną.

Przeprowadzone analizy stanu środowiska na terenie Miasta Kobyłka, jak również analizy wykonane w ramach przedmiotowego opracowania wskazują, że w przypadku braku jego realizacji utrudniona będzie dalsza poprawa stanu środowiska (np. w zakresie stanu jakości powietrza).

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Przeprowadzone analizy pozwoliły na wyodrębnienie następujących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu:

- ❑ Ograniczona możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE).
- ❑ Wzrost popularności i powszechność transportu indywidualnego w obliczu braku infrastruktury umożliwiającej korzystanie z innych środków transportu (wzrost udziału transportu indywidualnego w transporcie lokalnym).
- ❑ Część powierzchni Miasta objęta obszarowymi formami ochrony przyrody, co istotnie może wpływać na możliwość podejmowania dodatkowych działań inwestycyjnych np. zakładających wykorzystywanie OZE.
- ❑ Wykorzystywanie w dużej mierze indywidualnych źródeł ciepła.
- ❑ Niska świadomość społeczna potencjału oszczędności wykorzystania energii w Gminie.
- ❑ Brak ścieżek rowerowych.
- ❑ Ograniczony wpływ Miasta na indywidualne decyzje mieszkańców, co do planów termomodernizacyjnych istniejących zabudowań.
- ❑ Dominujący udział w emisji CO₂ emisji ze źródeł prywatnych.

Przewidywane oddziaływania skutków realizacji *Planu...* na środowisko

Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w *Planie...* wykazała, że **realizacja postanowień przedmiotowego dokumentu będzie wpływała pozytywnie na środowisko**. W nielicznych przypadkach zdefiniowano zarówno oddziaływania pozytywne, jak i negatywne w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (jednakże w każdym z tych przypadków ocena ogólna dla danego zadania wskazywała na oddziaływanie pozytywne). Stwierdzone ewentualne możliwości negatywnych oddziaływań są w większości związane z realizacją poszczególnych zadań inwestycyjnych (np. budową ścieżek rowerowych, termomodernizacji budynków, poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw i placówek usługowych) i dotyczą oddziaływań bezpośrednich związanych z fazą realizacji (często krótkotrwałych).

Zakres ewentualnych oddziaływań uzależniony będzie od rodzaju planowanej inwestycji, jej lokalizacji (w stosunku do terenów wrażliwych i cennych przyrodniczo) oraz parametrów, które będą ją charakteryzowały. **Przeprowadzona ocena nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w odniesieniu do obszarów chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000.**

Tym samym stwierdzono, że realizacja postanowień ocenianego Planu... nie będzie wymagała wdrażania dodatkowych działań kompensujących. Nie znaleziono też przesłanek, które z uwagi na uwarunkowania środowiskowe uniemożliwiałyby przyjęcie niniejszego Planu... do realizacji. Przeprowadzone analizy:

- Nie wykazały możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych.
- Nie wykazały potrzeby analizowania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zaproponowanych do realizacji w opiniowanym dokumencie.
- Wykazały potrzebę prowadzenia monitoringu procesu realizacji zaleceń wynikający z Planu... Zaproponowano również wskaźniki do prowadzenia przedmiotowego monitoringu.

Podsumowanie i wnioski

1. Analizowany projekt Planu... jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi realizowanymi zarówno na szczeblu regionalnym (województwa), krajowym, jak i międzynarodowym.
2. W przypadku braku realizacji analizowanego Planu... zakładać należy, że utrudniona będzie dalsza poprawa stanu środowiska (np. w zakresie zanieczyszczeń powietrza).
3. Realizacja postanowień przedmiotowego Planu... będzie miała pozytywny wpływ na stan środowiska na terenie Miasta (jak i terenów ościennych), głównie poprzez pozytywne oddziaływania pośrednie i wtórne związane z zakładaną poprawą jakości powietrza.
4. Realizacja niektórych zadań określonych w Planie... może powodować występowanie także negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Sytuacje takie są jednak nieliczne i w każdym przypadku oceniono, że realizacja danych działań przyniesie korzyści środowiskowe, które znacznie przewyższają lub równoważą możliwe negatywne oddziaływania.
5. Stwierdzone nieliczne negatywne oddziaływania można wyeliminować poprzez stosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz zastosowanie procedur wynikających z obowiązujących przepisów.
6. Na podstawie wykonanych analiz nie stwierdzono możliwości występowania oddziaływań transgranicznych związanych z realizacją Planu...
7. Nie stwierdzono także możliwości występowania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, w tym także na przedmioty ochrony obszarów chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000, jak również na integralność i spójność sieci Natura 2000.
8. Z uwagi zgodność określonego w Planie... celu strategicznego z innymi dokumentami

o charakterze strategicznym, poprawność określenia niezbędnych do wdrożenia zadań (przewidziane do realizacji zadania pozwalają na osiągnięcie zakładanego celu) jak i fakt, że realizacja postanowień ocenianego dokumentu nie będzie powodowała występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronionego krajobrazu oraz okoliczne obszary Natura 2000 w przedmiotowym przypadku nie analizowano rozwiązań alternatywnych.

9. Brak jest przesłanek, które uniemożliwiałyby z powodów formalnych i merytorycznych (środowiskowych) przyjęcie (uchwalenie) i wdrożenie analizowanego *Planu*...

14. Bibliografia

14.1. Akty prawne

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 100, poz. 1085 z późn. zm.).
- [2] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. nr 92, poz. 880 z późn. zm.).
- [3] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.).
- [4] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62. poz. 628. z późn. zm.).
- [5] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162. poz. 1568. z późniejszymi zmianami).
- [6] Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, (Dz.U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.).
- [7] Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, (Dz.U. nr 94 poz. 551, z późn. zm.).
- [8] Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, (Dz.U. z 2013 r. nr 594, poz. 1318, z późn. zm.).
- [9] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, (Dz.U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- [10] Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020, (M.P. 2012, poz. 882).
- [11] Uchwała nr 163 Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa” na lata 2012-2020, (M.P. 2012, poz. 839).
- [12] Uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, (M.P. 2012, poz. 252).
- [13] Uchwała Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku”.
- [14] Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 2012 r. w sprawie racjonalnego wdrażania polityki klimatycznej, (M.P. 2012, poz. 807).
- [15] Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
- [16] Dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.
- [17] Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, stanowiącej wersję skonsolidowaną wcześniejszej dyrektywy EWG 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds) – tzw. Dyrektywa ptasia.
- [18] Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa).

- [19] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych.
- [20] Komunikat Komisji EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3.3.2010KOM(2010) 2020.

14.2. Publikacje, raporty, dokumenty, prognozy oddziaływania i inne opracowania

- [21] „Metodyka wyliczania carbon footprint. Podsumowanie seminarium Ministerstwa Gospodarki i CSRinfo”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2009 (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/5F07298D-1CFC-4D08-85DC-41E2A042001B/56758/Carbonfootprint.pdf>).
- [22] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka - Uchwała Nr XXXVIII/384/14 Rady Miasta Kobyłka z dnia 3 lutego 2014 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kobyłka;
- [23] Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl.
- [24] Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN Warszawa 1994.
- [25] Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, uchwała Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2010 r.; Uzupełnienie do Krajowego Planu Działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, z dnia 2 grudnia 2011 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Energetyka/Odnawialne+zrodla+energii/Krajowy+plan+dzialan>).
- [26] Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 2 sierpnia 2013 r. w sprawie raportu zawierającego w szczególności informacje dotyczące realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią oraz krajowego planu działań dotyczącego efektywności energetycznej za 2011 r., wraz z oceną i wnioskami z ich realizacji, (M.P. 2013, poz. 673).
- [27] Paolo Bertoldi, Damian Bornás Cayuela, Suvi Monni, Ronald Piers de Raveschoot, Poradnik. Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)? Luksemburg, JRC, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Unia Europejska, 2010, Tłumaczenie polskie: Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”, Kraków, 2012.
- [28] Polityka energetyczna Polski do 2030 r., uchwała nr 157/2010 Rady Ministrów z dnia 29 września 2010 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/files/upload/8134/PEP%202030%20-%202009.2010.pdf>).
- [29] Polityka klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 4 listopada 2003 r. (dostępne: https://www.mos.gov.pl/g2/big/2009_04/795c8de385204a0afd1e387e453831b7.pdf).
- [30] Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- [31] Aktualizacja Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030 - Uchwała Nr XXVI/280/13 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 6 marca 2013 r. sprawie aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kobyłka na lata 2012-2030”
- [32] Strategia rozwoju Miasta Kobyłka na lata 2012-2024 - Uchwała Nr XVI/173/12 Rady Miejskiej w Kobyłce z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Miasta Kobyłka na lata 2012 – 2024;

- [33] Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego - Uchwała Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (dostępne: http://www.mbpr.pl/user_uploads/image/PRAWE_MENU/PROCES%20AKT%20PZPWM/uswmpz_pwm.PDF);
- [34] Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. - Uchwała Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. sprawie Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku (dostępne: <http://www.mbpr.pl/uchwaly-sejmiku.html>);
- [35] Program ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński - Uchwała Nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja warszawska, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz Uchwała Nr 169/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 12 października 2009 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat wołomiński.
- [36] Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjęte uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 2011 r. (dostępne: <http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Gospodarka+niskoemisyjna/Narodowy+Program+Rozwoju+Gospodarki+Niskoemisyjnej>).

15. Spis tabel

Tabela 1 Wyjaśnienie wykorzystanych skrótów i określeń	3
Tabela 2 Analiza SWOT dotycząca budowy gospodarki niskoemisyjnej w Mieście Kobyłka	6
Tabela 3 Legenda oznaczeń wykorzystanych przy określaniu charakteru i rodzaju oddziaływań związanych z realizacją poszczególnych działań wymienionych w <i>Planie</i> ... oraz oznaczenie wykorzystywanej skali ocen przy formułowaniu „Ogólnej oceny oddziaływania”:	31
Tabela 4 Ocena oddziaływania na środowisko planowanych do wdrożenia w <i>Planie</i> ... zadań.	32
Tabela 5 Wskaźniki oceny wdrażania <i>Planu</i>	46
Tabela 6 Uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki oceny wdrażania działań inwestycyjnych ...	46
Tabela 7 Uzupełniające (fakultatywne) wskaźniki oceny wdrażania działań pozainwestycyjnych	47
Tabela 8 Wartości wskaźników oceny dla roku bazowego	47

16. Spis map

Mapa nr 1 Obszary chronione na terenie Miasta Kobyłka	29
---	----